

**Prezident İlham
Əliyev Artur
Rası-zadəyə 1-ci
dərəcəli "Vətənə
xidmətə görə"
ordenini təqdim edib**

**Azərbaycanda
koronavirusla bağlı
tehlükənin
qarşısının alınması
məqsədilə Nazirlər
Kabinetin yanında
qərargah yaradılıb**

**BTQ Azərbaycan
Prezidentinin
rəhbərliyi ilə
Ölkəmizin daha bir
tarixi qələbəsidir**

**"SƏS" qəzel mənim
ürünən ən əziz qəzətdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 040 (6005) 28 fevral 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Erkan Özoral: "Ərdoğanın Azərbaycana səfərini yüksək dəyərləndiririk"

"Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyip Erdoğanın Azərbaycana səfəri çərçivəsində iki ölkə arasında 14 sənəd imzalanıb". SİA-nın məlumatına görə, bunu Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri...

İndoneziyalı deputatlar Xocalı soyqırımı ilə bağlı bəyanat yayıblar

Bax 4

Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar İndoneziya parlamentinin Nümayəndələr Palatasının 40 üzvü, o cümlədən bir neçə fraksiya rəhbəri bu faciəni qınayan bəyanat yayıblar. AZƏRTAC xəber verir ki, fevralın 26-da imzalanan bəyanatda 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın Xocalı şəhərinin mülki əhalisinin erməni silahlı qüvvələrinin hücumuna məruz qaldığı, soyqırımı nəticəsinə də...

**"Juventus"
uduzdu, Ronaldo
çılğına döndü!**

Azərbaycan və Türkiye münasibətləri dinamik inkişafdadır

Prezident İlham Əliyev: "Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII toplantısı bir daha onu göstərdi ki, bizim fikirlərimiz bütün məsələlərdə birdir, niyyətimiz, amalımız da birdir"

Erməni ekspert: "Azərbaycanın təbliğatı qarşısında acizik"

Bax 4

Ermənistan hazırlıda Xocalı mövzusunda Azərbaycana qarşı əks-zərbə vurmağa hazır deyil". SİA xəber verir ki, erməni eksperti Anjela Elibekovanın "Xocalı-28: Azərbaycan təbliğatına nece müqavimət göstərmək" mövzusunda aparılan müzakirələrdəki fikrini Ermənistanın aysor.am saytı yayıb. "Azərbaycan təbliğatı öz iş stili, taktikasını dəyişir", deyən erməni...

Səudiyyə Ərəbistanı koronavirusa görə Məkkə ziyarətinə qadağa qoydu

Səudiyyə Ərəbistanın Xarici İşlər Nazirliyi dünən bəyan edib ki, Məkkə ziyarəti üçün müraciət edənlərə veriləcək vizaları dayandırıb. Belə ki, krallıq sürətə artan koronavirusdan ehtiyat etdiyini bildirir. SİA xəber verir ki, bu barədə vesti.ru yazarı. "Ümrə (kiçik həcc) və Peygəmbərin məscidi-ni ziyarət məqsədi ilə Krallıqda..."

**Bahruz Quliyev:
Azərbaycan-Türkiyə
münasibətləri
keyfiyyətcə yeni
müstəviyə
keçməkdədir**

**Bu il 7000
məcburi
köckün ailəsi
yeni mənzillərlə
təmin olunacaq**

**"Koronavirusla
bağlı təşvişə
düşmək üçün
əsas yoxdur"**

“Biz Azərbaycan üçün dayanıqlı inkişafı təmin etmək istəyirik”

Prezident İlham Əliyev Böyük Britaniya Baş Nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 27-də Böyük Britaniyanın Baş Nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolsonun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Baronessa Emma Nikolson bu il futbol üzrə Avropa çempionatının Bakıda keçiriləcək oyunlarında iştirak edəcək Uels milli komandası tərəfindən göndərilən xatirə hədiyyəsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyev:

- Çox maraqlı xatirə hədiyyələrinizə görə sizə təşəkkür edirəm. Cənub Qaz Dəhlizinin icrasında mühüm mərhələ idi. Düşünürəm və ümidi var ki, növbəti dəfə - gələn ilin fevralında Bakıda görüşsəndə biz layihənin tamamlanması barədə məlumat verəcəyik və gələcək addımlarımızı planlaşdıracaq. Çünkü zənnimcə, tikintinin yekunlaşması, əlbəttə ki, mühüm mərhələ olmaqla yanşı, eyni zamanda, yeni imkanlar açacaq.

Anni D'Esquer: “Qətlə yetirilmiş günahsız insanların xatırəsini anmaq sülhə, ədalətə aparan yoldur”

Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatırəsini anmaq çox vacibdir. Qətlə yetirilmiş günahsız insanların xatırəsini anmaq sülhə, xüsusi de ədalətə aparan yoldur. Fransa Azərbaycan torpaqlarının işğalını tanıyor və bir ölkənin ərazi bütövlüyünün pozulmasının nə demək olduğunu yaxşı anlayır. Çünkü Fransa özü də bu problemi yaşamış ölkədir.

Bu fikirləri Xocalı faciəsinin 28-ci ildönümü münasibətində Parisdə keçirilən anim merasiminin iştirakçısı Anni D'Esquerre (Annie D'Esquerre) AZƏRTAC-a müsahibəsində söyləyib. “Düşünürem ki, Fransa dövləti və xalqı azərbaycanlılarına ağrı-acısını yaxşı başa düşür. Xocalı hadisələri dəhşətli faciədir. Xocalı qurbanlarının xatırəsinin yad edilməsi üçün keçirilən bu tədbir, onların ruhuna edilən dualar ədalətə və Qarabağ dönüş yolunu işıqlandıran ümidiidir. Fransa dövləti Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həllində aparcı rol oynamalıdır”, - deyə o qeyd edib.

Erkan Özoral: “Erdoğanın Azərbaycana səfərini yüksək dəyərləndiririk”

Türkəyə prezidenti Rəcəb Tayyip Erdoğanın Azərbaycana səfəri çərçivəsində iki ölkə arasında 14 sənəd imzalanıb”. SİA-nın məlumatına görə, bunu Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Erkan Özoral, Türkəyə Prezidenti Rəcəb Tayyip Erdoğanın Azərbaycana səfərinə münasibətində bildirib.

O jurnalistlərə açıqlamasında toplantıda keçidiyi söyleyib: “Bilirsiniz ki, Prezident Rəcəb Tayyip Erdoğan Azərbaycana Strateji Əməkdaşlıq Şurasının 8-ci toplantısı çərçivəsində səfər etmişdi. Bu toplantıda keçmiş dəyərləndirərək gələcəkdə hansı işlərin görülməli olduğu müzakirə edildi”. Səfər iki ölkə prezidentlərinin görüşü çərçivəsində əlaqələrin hərtərəfli inkişafı üçün bundan sonra görülməsi zəruri olan işlərin müzakirə edildiyini vurğulayıb: “Biz Türkəy olaraq, bu səfəri çox yüksək dəyərləndiririk və Azərbaycanın da eyni mövqeyə sahib olduğunu düşünürük”.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin bir sıra ali zabitlərinin həqiqi hərbi xidmətdən istefaya buraxılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Valideyn himayəsində məhrum olmuş uşaqların övladlığa götürülməsi, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan uşaqların ehnəbələr və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən övladlığa götürülməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev İçərişəhərin UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilməsinin 20 illiyinin qeyd olunması haqqında Sərəncam imzalayıb.

tan sərhədinə çatdırdıq. Bu, Cənub Qaz Dəhlizinin icrasında mühüm mərhələ idi. Düşünürəm və ümidi var ki, növbəti dəfə - gələn ilin fevralında Bakıda görüşsəndə biz layihənin tamamlanması barədə məlumat verəcəyik və gələcək addımlarımızı planlaşdıracaq. Çünkü zənnimcə, tikintinin yekunlaşması, əlbəttə ki, mühüm mərhələ olmaqla yanşı, eyni zamanda, yeni imkanlar açacaq.

Mən, həmçinin sizin şəxsen verdiniz təhfəyə görə təşəkkürüm bildirmək istəyirəm. Həmçinin şadam ki, neft-qaz sektorunda böyük şirkətlərin bir qismi indi kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələrini ilə çox mühüm əməkdaşlıq mərhələsinə qədəm qoyur. Bu da bizim hökumətimiz üçün prioritet təşkil edir. Çünkü biz Azərbaycan üçün dayanıqlı inkişafı təmin etmək isteyirik və bizim iqtisadiyyatımızın gələcəyi əhəmiyyətli dərəcədə sahibkarlıqdan, kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələrinin fealiyyətindən və islahatların davam etdirilməsindən asılı olacaq. Ona görə də neft-qaz sektorunu yalnız bizim islahatlarımıza lazımi vasaitlə dəstəkləyən sektor olacaq və biz bu vasaiti insan kapitalına yönəltməyə, həmçinin özəl sektoru dəstəkləməyə davam edəcəyik. Bir daha xoş gəlmisiniz.

Böyük Britaniya Baş Nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolson Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində Bakıda keçiriləcək nazirlərin altıncı toplantısının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Görüşdə Azərbaycan ilə Böyük Britaniya arasında əlaqələrin müxtəlif sahələrdə, o cümlədən enerji sahəsində uğurla inkişaf etdiyi bildirildi və bu istiqamətdə əlaqələrimizin inkişafında BP-nin rolü xüsusi vurğulandı, əməkdaşlığın bundan sonra daha da genişlənəcəyinə əminlik ifade olundu. Söhbət zamanı Azərbaycanda aparılan islahatların iki ölkə arasında əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaratdığı bildirildi. Görüşdə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı, alternativ enerji, innovasiyalar, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlıq dair fikir mübədiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Artur Rasi-zadəyə 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenini təqdim edib

Fevralın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Artur Rasi-zadəy 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenini təqdim edib. AZERTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Artur Rasi-zadəni yubiley münasibətile təbrik edib:

-Hörmətli Artur müəllim, ilk növbədə, siz yubileyiniz münasibətile ürəkdən təbrik edirəm, size cansağlığı, uzun ömür arzulayıram. Siz uzun illər ərzində Azərbaycanın inkişafı namine fəal işləmisiñiz, həm sovet dövründə, həm müstəqillik dövründə.

Ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında uzun illər fəaliyyət göstərmisiniz. Heydər Əliyev hələ 1970-ci illərin sonlarında siz çox məsul bir vəzifəyə təyin etmişdir - Dövlət Plan Komitəsi sədrinin müavini vəzifəsinə. O vaxt - sovet dövründə Azərbaycan Respublikasında iqtisadiyyatın inkişafı üçün bu komitenin xüsusi rolü var idi ve hələ gənc yaşında iken bu böyük vəzifə size həvalə edilmişdi.

Ondan sonra həm Mərkəzi Komitədə, həm Nazirlər Kabinetində yüksək vəzifələrdə işləmisiñiz. Müstəqillik dövründə ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayidandan üç il sonra siz Baş Nazir vəzifəsinə təyin etmişdir. Siz 22 il bu vəzifədə fəal işləmisiñiz və ölkəmizin inkişafına böyük töhfələr vermişsiniz. Bu 22 ilin 15 ilini biz sizinle bərabər işləmisiñiz və bu illər ölkəmizin iqtisadi inkişafı üçün çox önemli illər olubdur. Azərbaycan bu illər ərzində çox sürətlə inkişaf edib və iqtisadi inkişafın templərinə görə dünya miqyasında lider dövlətdir. Bütün bu müsbət nailiyyətlərdə sizin de böyük əməyiniz, payınız var. Hesab edirəm ki, bu 15 il ərzində qarşıda duran bütün vəzifələr uğurla icra edilmişdir, ölkəmizin sənaye potensialı böyük dərəcədə artmışdır. Ölkəmizdə çox böyük infrastruktur layihələri icra edildi, vətəndaşların rifah hali yaxşılaşdırıldı. Maaşların, pensiyaların orta hesabla təqribən 8-10 dəfə artması bunun əyani sübutudur.

Bu gün Azərbaycan möhkəm ayaqda duran güclü dövlətlər sırasındadır və istenilən sınaqdan şərəflə çıxa bilmışdır. O cümlədən bir neçə il bundan əvvəl dünyada baş vermiş iqtisadi, maliyyə böhrəni bize təsir etse də, hesab edirəm ki, biz bu vəziyyətdən en az itkilərlə çıxa bilmışik. Həmin müddətdə təbii ki, biz daim temasda idik və hesab edirəm ki, vaxtında atılmış addımlar bizi böyük problemlərdən siğortalaya bilmışdır.

Azərbaycan dövleti sizin fəaliyyətinizi yüksək qiymətləndirir. 2005-ci, 2010-cu, 2015-ci illərdə siz mənim tərəfimdən "İstiqalat", "Şərəf" və "Şöhrət" ordenləri ilə təltif olunmuşsunuz. Hesab edirəm ki, bu da dövlət tərəfindən sizin fəaliyyətinizə verilən ədalətli qiymətdir.

Yubileyiniz ərefəsində mənim Sərəncamımla siz 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilmişsiniz. Baxmayaraq ki, siz artıq təqaüddəsiniz, ancaq həm keçmiş xidmətləriniz, həm də bu gün fəal və birmənali mövqeyiniz nəzərə alınaraq bu yüksək ordenlə təltif edilmişəniz. İcazə verin, bu ordeni size təqdim edim.

Prezident İlham Əliyev 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenini Artur Rasi-zadəyə təqdim etdi.

Artur Rasi-zade:

-Möhtərəm cənab Prezident, mənim əməyimə verdiniz qiymətə görə Sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Mən fəxr edirəm ki, uzun illər ərzində Ulu Öndərin sağırdı və silahdaşı olmuşam. Mən fəxr edirəm ki, Siz 2003-cü ildən başlayaraq gərgin fəaliyyətiniz nəticəsində Azərbaycanı bütün istiqamətlərdə tərəqqi və inkişaf yoluna çıxardınız. Mən tam əminəm ki, gələcək illərdə də bu tendensiya davamlı olacaq. Bu barədə mənim heç bir şübhəm yoxdur.

Cənab Prezident, mən Sizə cansağlığı, uzun ömür, uğurlar arzulayıram. Tam əminəm ki, respublikamızın mövqeyi gələcək illərdə həm daxildə, həm də xaricdə inidlindən də yüksək olacaq. Mənə göstərdiyiniz diqqətə görə Sizə bir daha dərin təşəkkürü

mü bildirirəm. Arzu edirəm ki, Sizinlə növbəti görüşümüz Dağlıq Qarabağda olsun. Mən buna tam inanıram. Həmi bilir və istəyirəm ki, bu haqda menim dilimdən bir daha eşitsinlər: Sizin Silahlı Qüvvələrə həmişə birinci növbədə diqqətiniz təbii ki, bizim döyüş qabiliyyətimizi dəfələrlə artırdı, dəfələrlə. Ümumiyyətə, inkişafdan danışsaq, men səhərə kimi danışa bilərem. Siz özünüz çıxışınızda əsas məsələlərə toxundunuz. Mən bir daha Sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Düşünürəm ki, "Vətənə xidmət" dən yüksək söz ola bilmez. Ona görə xahiş edirəm bir daha dərin təşəkkürümü qəbul edəsiniz. Sizə cansağlığı, uğurlar arzulayıram. Arzu edirəm ki, nə qədər qismət olsa, biz həmişə Sizin fəaliyyətinizdən və işlerinizdən şadlanıaq. Mən tam əminəm ki, belə də olmalıdır. Bir daha çox sağ olun.

Dövlət Sərhəd Xidmətində istefaya buraxılan generallarla görüş keçirilib

Fevralın 27-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Aparatında Xidmət rəisinin müavinləri general-leytenant Asif Cəbrayılovun, general-leytenant Fərhad Tağızadənin ve general-leytenant Əsgər Xəlilovun Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə Silahlı Qüvvələrdə həqiqi hərbi xidmətdə istefaya buraxılmaları ilə əlaqədar təntə-

nəli tədbir keçirilib.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a verilen məlumatə görə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlarının elan olunması ilə başlayan tədbirdə çıxış edən Dövlət Sərhəd Xidmətinin reisi general-polkovnik Elçin Quliyev artıq uzun illərdir ki, yaranmış ənənəyə uyğun olaraq bu tətənəli tədbirin keçirildiyini bildirib. Xidmət rəisi istefaya buraxılan

ali hərbi rütbəli zabitlərə müstəqil Azərbaycanın sərhəd mühafizəsinin formallaşmasına və inkişafına, gənc sərhədçi nəslinin yetişməsində səmərəli xidməti fəaliyyətlərinə görə təşəkkür edib, keçdikləri çetin və şərəfli xidmət yolunun yetişməkdə olan gənc nəslin formallaşmasına layiqli töhfə verdiyini xüsusi vurğulayıb.

Sonra DSX-nin reisi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə 3-cü dərəcəli "Rəşadət" ordeni ilə təltif edilmiş generallara ordenləri təqdim edib, dövlət sərhədlərinin mühafizəsi sahəsinə göstərdiyi ali diqqət və qayğıya görə Ali Baş Komandana bir daha minnətdarlığını bildirib.

Tədbirdə çıxış edən generallar yüksək dövlət mükafatı - 3-cü dərəcəli "Rəşadət" ordenini layiq görüldüklinə və yüksək dövleti qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə dərin minnətdarlıqlarını bildirib, bütün xidməti fəaliyyətləri dövründə ümummilli lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevə sədəqətə xidmət etdiklərinə görə özlərini xoşbəxt saydıqlarını, dövlət sərhədlərinin mühafizəsi və toxunulmazlığının təmin olunması üçün bundan sonra da bılık və bacarıqlarını əsirgəməyəcəklərini qeyd ediblər. Tədbirin sonunda Dövlət Sərhəd Xidmətinin reisi general-polkovnik Elçin Quliyev vətən qarşısında yüksək xidmətlər göstərərək istefaya buraxılan generallara bir daha minnətdarlığını bildirib, şəxsi həyatlarında uğurlar arzulayıb.

Bəhruz Quliyev: Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri keyfiyyətə yeni müstəviyə keçməkdədir

Tarixi dostluq, qarşılıqlı etimad, səmimi münasibətlər, yüksək səviyyeli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri daim möhkəmlənməkdədir. Bizi birləşdirən dəyərlər - ilk növbədə ortaş tariximiz, soy-kökümüz, mədəniyyətimiz, ənənələrimiz, inanclarımız, dilimiz, dinimizdir. Dövlətlər arasında münasibətlər bu gün hər iki ölkə rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən düzgün, məqsəd-yönlü siyasetin məntiqi nəticəsi olaraq daha yüksək səviyyəye çatmaqdır, bir sıra sahələr üzrə isə keyfiyyətə yeni müstəviyə keçməkdədir.

Bunu Trend-e açıqlamasında "Ses" qəzetiñin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, bu gün Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqliyi bütövlükdə Cənubi Qafqaz bölgəsində sülh və sabitlik, habelə iqtisadi tərəqqi üçün əsaslı zəmin rolunu oynayır: "İki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, hərbi, ticari əlaqələrinin olduğunu deyən ekspert söyləyib ki, Prezident İlham Əliyev həmkarı Rəcəb Tayyib Ərdoğanla birgə mətbuata bəyanatla çıxış edərək de bildirdi ki, Türkiye dünya miqyasında Azərbaycana ən böyük dəstək verən ölkədir və iki ölkə arasında əlaqələr möhkəm təməllər üzərində qurulub". Ekspert qeyd edib ki, təkcə öten il Azərbaycanla Türkiye arasında ticarət dövriyyəsinin 4,5 milyard dollara çatması iki ölkə arasında münasibətlərin hansı səviyyədə olduğunu ortaya qoymuş olur: "Dövlət başçısı da çıxışında vurğuladı ki, hazırda Azərbaycanda 4 milyon yaxın Türkiye şirkəti fəaliyyət göstərir. Türkiye şirkətləri 300-dən çox layihədə 16 milyard dollar həcmində iş görüb və bu parametrlərə görə Türkiye birinci yerdədir. Qarşıya qoylan məqsədlərdən biri isə iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin 15 milyard dollara çatdırılmasıdır".

B.Quliyev vurğulayıb ki, Azərbaycanla Türkiye'nin birgə reallaşdırıldığı layihələr təkə iki ölkə üçün deyil, eləcə də region, Avropa ölkələri üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "Cənub Qaz Dəhlizi və onun tərkib hissəsi olan TANAP, TAP layihələri, eləcə də Bakı-Tbilisi-Qars, Qars-Naxçıvan, Qars-Iğdır-Naxçıvan dəmir yolu xələri və digərləri iki ölkə arasında münasibətləri bir-birinə yaxınlaşdırmaqla yanaşı, həm də Türkiye və Azərbaycanın daha da güclənməsinə xidmət edir".

Baş redaktor deyib ki, Azərbaycan və Türkiye arasında siyasi əlaqələr strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlib: "Azərbaycan və Türkiye müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda, o cümlədən BMT, Avropa Birliyi, ATƏT və Avropa Şurasında bir-birinə lazımi destəyi verir. Rəsmi Ankara bütün beynəlxalq toplantılarda Azərbaycanın haqlı mövqeyini müdafiə edərək, Ermənistanın işgal etdiyi tarixi Azərbaycan torpaqlarını dərhal və qeyd-sərtsiz azad etmesi tələbini irəli sürür. Azərbaycan da bütün beynəlxalq platformalarda Türkiyənin maraqlarından çıxış edərək, hər zaman qardaş ölkənin yanında olduğunu və dəstəklədiyini bəyan edir".

Azərbaycanda koronavirusla bağlı təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə Nazirlər Kabinetinə yanında qərargah yaradılıb

Koronavirus xəstəliyinin Azərbaycan ərazisində yarada bilecəyi təhlükənin qarşısının alınması, profilaktik və təxirəsalınmaz tədbirlərin operativ həyata keçirilməsi məqsədilə Nazirlər Kabinetinin yanında aidiyəti dövlət orqanlarının və qurumlarının rəhbər şəxslərindən ibarət qərargah yaradılıb.

Nazirlər Kabinetinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi və Azərbaycan Respublikasının bütün ərazilərində monitorinqin aparılması üçün aidiyəti sahə mütəxəssislərindən ibarət ekspert qrupları təşkil olunub. Həmçinin əhalinin məlumatlandırılması və əsaslı dezinformasiyaların qarşısının alınması məqsədilə qərargahın +994 12 492 41 61, +994 12 492 75 54, +994 12 505 03 30, +994 12 505 13 33 nömrəli "qaynar xətəri" 2020-ci il fevralın 28-də saat 10:00-dan fəaliyyət göstərəcək.

Məlumat üçün qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin Sərəncamı ilə 2020-ci il yanvarın 30-da "Azərbaycan Respublikasında yeni koronavirus xəstəliyinin yayılmasının qarşısının alınmasına dair Fəaliyyət Planı" təsdiq edilib və nəzərdə tutulmuş tədbirlər həyata keçirilməkdədir. Qeyd olunan xəstəliyin yayılma coğrafiyasının geniş miqyas aldığı nəzərə alaraq, Nazirlər Kabinetinə tərefindən daha geniş əhatəli Tədbirlər Planı təsdiq edilib. Azərbaycanda sanitari-epidemioloji vəziyyət ciddi nəzarətdədir, hazırda əhali arasında yolu xuma halları aşkar edilməyib və narahatlıq üçün heç bir əsas yoxdur.

Past: ERMƏNİSTANDA "YOX"çular "HƏ"çiləri üstələyib"

"HƏ"çiləri üstələyib"

Ermənistən "Past" qəzeti yazır ki, referendum ərefəsində seçki komissiyalarında maraqlı hallar yaşanır. SIA-nın məlumatına görə, hakimiyət maksimal şəkildə çalışır ki, komissiyaların formalaşmasında öz adamlarının sayını daha çox etsin. Belə ki, komissiyaların formalaşması prosesi martın 1-də başa çatacaq. Lakin hakimiyətin cəhdlərinə baxmayaraq, "YOX"çular "HƏ"çiləri üstələməkdədirler. "Bizim müşahidələrimizə görə, hakimiyət komissiyalarla öz adamlarını yerləşdirməyə çalışır. Başqa tərəfdən, "YOX"çulara daha çox insan müraciət edir ki, onlar komissiyalarda iştirak etmək maraqlınlardır" deyə erməni qəzeti yazır.

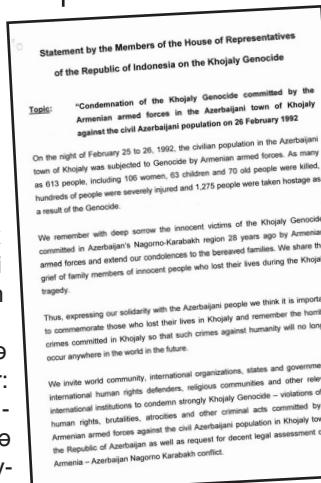
Erməni ekspert: "Azərbaycanın təbliğatı qarşısında acizik"

Ermənistən hazırda Xocalı mövzusunda Azərbaycana qarşı eks-zərbe vurmağa hazır deyil". SIA xəbər verir ki, erməni eksperti Anjela Elibekyanın "Xocalı-28: Azərbaycan təbliğatına necə müqavimət göstərmək" mövzusunda aparılan müzakirələrdəki fikrini Ermənistən ay-sor.am saytı yayıb. "Azərbaycan təbliğatı öz iş stilini, taktikasını dəyişir", deyən erməni ekspertinə görə, bu təbliğat daha çevik, və beynəlxalq meydandarda daha effektli, eləcə də beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən daha çox qəbul ediləndir: "Bizim bu çağırışlara hazırlığımız və onlara qarşı müqavimət göstərmək üçün ne isə edə biləcəyimiz belə vəziyyətlərdə açıq-aydın görünür. Ola biler ki, il boyu biz heç nə görürük, lakin eks-zərbe endirməyin zamanı çatanda görürük ki, hazırlı anda biz buna hazır deyilik, acizik". "Erməni tərəfi demək olar ki, Azərbaycan təbliğatına qarşı heç nə edə bilər. Son vaxtlar isə həmin istiqamətdə heç bir ciddi layihələr də yoxdur", erməni eksperti deyib.

Rövşən

İndoneziyalı deputatlar Xocalı soyqırımı ilə bağlı bəyanat yayıblar

Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar İndoneziya parlamentinin Nümayəndələr Palatasının 40 üzvü, o cümlədən bir neçə fraksiya rəhbəri bu faciəni qızayan bəyanat yayıblar. AZERTAC xəber verir ki, fevralın 26-da imzalanın bəyanatda 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın Xocalı şəhərinin mülki əhalisinin erməni silahlı qüvvələrinin hücumuna məruz qaldığı, soyqırımı nəticəsində 106 qadın, 63 uşağın, 70 yaşlı olmaqla, ümumilikdə, 613 nəfərin qətlə yetirildiyi, yüzlərlə insanın ağır yaralandığı və 1275 nəfərin əsir götürüldüyü bildirilib.

Həbelə 28 il bundan əvvəl Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən töredilmiş Xoc-

I soyqırımının günahsız qurbanlarının dərin kədər hissi ilə xatırlandığı və onların ailələrinin başsağlığı verildiyi, Xocalı faciəsi zamanı həyatlarını itirmiş insanların ailə üzvlərinin kədərlərini bölüdükləri qeyd olunub.

Gələcəkdə dünyadan heç bir yerində insanlığa qarşı yönələn bu cür cinayətlərin bir da-ha baş verməməsi naminə Azərbaycan xalqı ilə həmrəylik ifadə edilib, Xocalıda həyatlarını itirmiş insanların xatirəsinin yad olunmasını, həmin dəhşətli cinayətin xatırlanmasının vacibliyini vurgulanıb.

Azərbaycan və Türkiyə münasibətləri dinamik inkişafdadır

Prezident İlham Əliyev: "Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII toplantısı bir daha onu göstərdi ki, bizim fikirlərimiz bütün məsələlərdə birdir, niyyətimiz, amalımız da birdir"

Qarşılıqlı etimad, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri müasir dövrümüzdə daha da möhkəmlənir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin bir millət, iki dövlət olaraq xarakterizə etdiyi Azərbaycan-Türkiyə dövlətləri arasındaki münasibətləri bu gün həyata keçirilən düzgün, məqsədönlü siyasetin məntiqi nəticəsi olaraq daha yüksək səviyyəyə çatıb, bir sıra sahələr üzrə isə keyfiyyətcə yeni müstəviyə keçib. Azərbaycan ilə Türkiyə arasında əlaqələrin bele səviyyədə inkişafı həm də regionun ümumi tərəqqisinə, sabitliyin bərqərar olmasına mühüm töhfələr verir. Fevralın 25-də keçirilən Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII iclasında gələcək əməkdaşlıq məqsədi ilə çox önəmlı addımlar atılıb.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasında siyasi, hərbi, iqtisadi, ticari, mədəni sahələrdə olan əməkdaşlıq münasibətləri müzakirə edilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında dövlətlər arasındakı əlaqələrin strateji xarakter daşıdığını, dostluq-qardaşlıq üzərində qurulduğunu bildirib. "Keçən il əlaqələrimiz üçün çox uğurlu olubdur"- deyən Prezident İlham Əliyev Türkiye Prezidenti ilə bir neçə dəfə görüşdüklerini diqqətə çatdırıb: "Siyasi, iqtisadi, enerji, nəqliyyat - bütün sahələrdə çox böyük nailiyətlər əldə edilib. Onların arasında əlbət ki, TANAP layihəsinin Avropa sərhədine çatdırılmasını və digər əlaqələri qeyd etmək olar".

Azərbaycan-Türkiyə Strateji Əməkdaşlıq Şurasının növbəti toplantısının əlaqələrin gələcək inkişafı üçün çox önemli olacağını diqqət çatdırıran dövlət başçısı bir çox məsələlərin müzakirəsi və qəbul ediləcək qərarlar, eyni zamanda, imzalanacaq ikitərəfli sə-

nədlərin mövcud əlaqələrin daha da gücləndirəcəyini bildirib.

"BİZ BÜTÜN BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLAR ÇƏRÇİVƏSİNDE VAHİD MÖVQEDƏN ÇIXIŞ EDİRİK"

Müasir dövrümüzdə Türkiyə və Azərbaycanın təşəbbüsü ilə ölkələrimiz və bütövlükde bölge üçün önemli bir sıra əlaqələr həyata keçirilir. Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII iclası başa çatırdan sonra Prezident İlham Əliyevin və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə Azərbaycan-Türkiyə sənədlərinin imzalanması bu münasibətlərin daha dərinleşməsinin təzahürüdür. "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiye Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının səkkizinci iclasının Protokolu"nın imzalanıb. Dövlət üçün önemli qərarlar qəbul edilib və sənədlər imzalanıb. Müxtəlif sahələri əhatə edən əməkdaşlıq üzərində qurulan bu sənədlər Azərbaycan ilə Türkiyə arasında ona əlaqələrin daha da inkişafına səbəb olacaq.

"Biz bütün beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində vahid mövqedən çıkış edirik. Bir-birimizə arxayıq, bir-birimizə dayağıq. BMT, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Şurası və digər təşkilatlarda biz feal işbirliyi apararaq bir-birimizin gücünü artırırıq" - deyə dövlət başçısı bildirib.

"BÜTÜN BEYNƏLXALQ ARENALARDADA TÜRKİYƏ HƏR ZAMAN AZƏRBAYCANIN, AZƏRBAYCAN XALQININ YANINDADIR"

Sənədlərin imzalanması mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan mətbuatla çıxış ediblər. Azərbaycan Prezidenti "Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII toplantısı bir daha onu göstərdi ki, bizim fikirlərimiz bütün məsələlərdə birdir, niyyətimiz, amalımız da birdir" - deyib.

Bildiyimiz kimi, Türkiyə Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində daim Azərbaycana böyük dəstək göstərləB VƏ dönya miqyasında bu məsələ ilə bağlı Azərbaycanla eyni mövqedən çıxış edib. Azərbaycan ərazilərinin Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işgal altında saxlanmasına hər zaman etiraz bildirən Türkiyə hazırda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində xüsusi feallıq göstərir, bu məsələdə ölkəmizin ədalətli mövqeyinə tam dəstək verir. "Bütün beynəlxalq arenalarda Türkiyə her zaman Azərbaycanın, Azərbaycan xalqının yanındadır" - deyən dövlət başçısı Türkiyənin dünya miqyasında Azərbaycana ən böyük dəstək verən ölkə olduğunu bildirib. Təbii ki, bu münasibətlər qarşılıqlıdır: "Bütün məsələlərdə, beynəlxalq arenalarda Azərbaycan daim Türkiyənin haqq işini dəstəkləyir. Ele bir məsələ olmayıb və əminəm olmayacaq ki, Azərbaycan öz dəstəyini Türkiyəyə göstərməsin. Hazırda bölgədə gedən bütün proseslərde birmənali şəkildə Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı Türkiyə dövlətinin və xalqının yanındadır. Bizim birliliyimiz əbədidir və təbii ki, biz öz gələcəyimizi bu möhkəm təməl üzərində qururuq. Ona görə, Strateji Əməkdaşlıq Şurasının bugünkü 8-ci toplantısı xüsusi əhəmiyyətə malik olan bir məsələdir. Çünkü dünya miqyasında bir-birinə ən yaxın olan ölkələr bu gün öz gələcək işbirliyi, əməkdaşlığı haqqında çox ciddi qərarlar

qəbul etmişlər".

İKİ ÖLKƏ ARASINDA BEYNƏLXALQ ƏHƏMİYYƏTLİ REGIONAL LAYİHƏLƏR HƏYATA KEÇİRİLİB

İkitərəfli iqtisadi münasibətlərin hər tərəflə inkişafi baxımından, həyata keçirilən tədbirlər, imzalanan müqavilələr xüsusi mərhəlenin əsasını qoymuşdur. Ölkəmizin regional iqtisadi əməkdaşlığı verdiyi böyük əhəmiyyət və trans-regional infrastruktur layihələrində feal iştirakının nəticəsi olaraq, iki ölkə arasında beynəlxalq əhəmiyyətli bir sıra regional layihələr həyata keçirilib. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri və s. layihələri bu baxımdan ən yaxşı nümunələrdir. İki ölkənin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən digər beynəlxalq əhəmiyyətli layihə TANAP Türkiyə və Avropa Birliyi ölkələrinin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və təchizatın diversifikasiyası baxımından böyük önem daşıyır. "TANAP Cənub Qaz Dəhlizinin esas hissəsidir və əminəm ki, bu ilin sonuna qədər Cənub Qaz Dəhlizi tam istismara veriləcək" - bildirən Cənab Prezident bunun son layihəsi - TAP-in icrasının 92 faizə çatdığını qeyd edib.

Bu gün ölkəmizdə 4 minə yaxın Türkiyə şirkəti fəaliyyətdədir. "Türkiyə şirkətləri 300-dən çox layihədə 16 milyard dollar həcmində iş görmüşlər və bu parametrlərə görə Türkiyə birinci yerdədir" - qeyd edən Cənab Prezident qarşılıqlı sərməyə qoyuluşunun da çox yüksək səviyyədə olduğunu bildirib: "Bu günə qədər Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına 18 milyard, Türkiyə isə Azərbaycan iqtisadiyyatına 12,5 milyard dollar sərməyə qoyub. Bu, böyük ölçüdə sərmayenin qoyuluşu bir daha bizim qardaşlığımızı təsdiqləyir".

"AZƏRBAYCANLA TÜRKİYƏ ARASINDA YEGANƏ QURU SƏRHƏDİ OLAN NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASININ İNKİŞAFI, RİFAH HALI DAHA DA YAXŞILAŞACAQDIR"

"Müdafiə sahəsində, neqliyyat sahəsində də böyük nailiyyətlər elde olunub. Birlikdə həyata keçirdiyimiz Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu uğurla fəaliyyət göstərir. Bu yolun gələcək fəaliyyəti haqqında önemli sənəd imzalanıb ki, bu da Qars-Naxçıvan demir yolunun tikintisine dair Anlaşma Memorandumudur". Bunun xüsusi əhəmiyyətə daşıyan məsələ olduğunu bildirən dövlət başçısı onu da qeyd edib ki, Ermənistən işgalçı siyasetinə görə, Naxçıvan uzun illərdir, demək olar ki, blokada, yəni mühəsirə şəraitində yaşıyır: "Naxçıvanda istehsal olunan məhsulların xarici bazarlara çıxarılması böyük problemdir. Qars-İğdır-Naxçıvan demir yolunun tikintisi bu problemi aradan qaldıracaq və beləliklə, Azərbaycanla Türkiyə arasında yegane quru sərhədi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafı, rifah hali daha da yaxşılaşacaqdır. Bu anlaşmaya görə minnətdaram. Eyni zamanda, Naxçıvanın gələcək fəaliyyəti, uğurlu inkişafı haqqında da fikir mübadiləsi aparıldı. Üç il bundan əvvəl Naxçıvandan Türkiyəyə ixrac edile biləcək malların siyahısı da tutuldu. Buna görə də biz minnətdarıq və əminəm ki, gələcəkdə Naxçıvandan Türkiyəyə ixrac əməliyyatlarının sayı artacaqdır".

Keçirilən görüşlər, həyata keçirilən tədbirlər iki dövlət arasında əlaqələrin gücləndirilməsinə təkan verməklə yanaşı, Azərbaycanın rifahı və gələcək inkişafında önemlidir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Qonşu ölkələrdə koronavirusa yoluxma hali Azərbaycanda da bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərin gücləndirilməsinə zəmin yaradıb. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, xəstəliyin Azərbaycan ərazisində yarada biləcəyi təhlükənin qarşısını almaq məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər diqqətdə saxlanılır, əhalinin işlər haqqında məlumatlandırılır. Virusun Azərbaycan ərazisində yarada biləcəyi təhlükənin qarşısını almaq məqsədilə Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin sədrliyi ilə hökumət komissiyası yaradılıb, epidemiyaya qarşı Fealiyyət Planı təsdiqlənib. Bəs görəsən gün ərzində insanların ən çox istifadə etdiyi nəqliyyat vasitələrində, məktəblərə, bağçalarda və digərlərində virusu yarada biləcək hallara qarşı hansı işlər görülür?

Bakı şəhər icra Hakimiyyəti hansı addımları atır?

Məsələ ilə bağlı ilk sualımızı Bakı şəhər icra Hakimiyyətinə ünvanladıq. İcra hakimiyyətindən verilən məlumatda görə, qurum tərəfindən insanların ən çox sıx toplaşlığı ərazilərdə müvafiq dezinfeksiya işləri həyata keçirilir: "Hər heftə məscidlərdə dezinfeksiya işləri həyata keçirilir. Səhiyyə Nazirliyinin xətti ilə parklarda da bu işlərin həyata keçirilməsi göznlənilir. Bununla yanaşı Məktəbəqədər Təhsil Müəssisələri və Uşaq Evləri idarəsi tərəfindən tabelikdə olan bağçalara virus təhlükəsinin qarşısının alınması ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib. Həmin müəssisələrde güclü yoxlama işləri həyata keçirilir. Hər gün baxçaya gələn körpələr tibb işçiləri tərəfindən müayinə olunaraq müəssisəyə qəbul olunur. Bağçalarda, dezinfeksiya işləri, qida məsələləri, eləcə də balacaların açıq havada gezintisi xüsusi nəzarətə götürülüb. Məktəbəqədər müəssisələrinin tibb heyətinə lazımi avadanlıqların elə edilməsi tapşırılıb".

Məktəblərdə görülən işlər

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyindən verilən məlumatda qeyd olunur ki, nazirlik tərefindən respublikanın rayon və şəhər təhsil şöbələrinə (idarələrinə) koronavirusla bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib: "Son vaxtlar yaxın xaricdə koronavirusla bağlı yayılan xəberlər ölkənin ümumi təhsil müəssisələrinin sanitər epidemioloji vəziyyətə həssas yanaşma tələb edir. Bu baxımdan tabeliyyinizdəki ümumi təhsil müəssisələrində tibbi-profilaktik şəraite dair qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsinə zərurət yaranıb. Qeyd olunan vəziyyət nezərə alınıraq ümumi təhsil müəssisələrində tibbi-profilaktik tədbirlər bağılı məktəb kollektivi, şagirdlər və valideynlər arasında aktiv məarifləndirmə və izahat işlərinin həyata keçirilməsi, şagirdlər arasında respirator xəstəliklərin əlamətlərinin olub-olmamasına dair baxışın keçirilməsi, belə əlamətlər müşahide olunduqda, bu şagirdlərin ambulator mühəllicəyə yönəldirilməsi, müəssisələrdə tibb otaqlarının (olduğu təqdirdə) zəruri tibbi ləvazimatlarla təchiz olunmasına nəzarətin artırılması, dezinfeksiyaedici və gigiyenik vasitələrlə təchiz olunmasına nəzarətin artırılması, aidiyyəti qurumlar tərefindən sanitər-epidemioloji işlərin aparılmasına şəraitin yaradılması, məktəblərdə təşkil olunan kütüvləri tədbirlərin məhdudlaşdırılması ilə bağlı tapşırıqlar verilib. Artıq bu istiqamətdə işlərə başlanılıb".

Metroda koronavirusa qarşı mübarizə

"Bakı Metropoliteni" QSC mətbuat xidmətinin rəhbəri Bəxtiyar Məmmədov söyləyib ki, Cində törəyərək sürətə yayılmaqda

Koronavirusa

qarşı hansı önleyici tədbirlər görmək olar

olan koronavirus ("2019-nCoV") infeksiyasına qarşı əks-epidemik tədbirlərə Bakının əsas ictimai sənasişindən qəqliyyatı vasitələrindən olan metropolitende də başlanılıb: "Bu məqsədə, "Bakı Metropoliteni" QSC xüsusi lisensiya ilə fəaliyyət göstərən və bu sahə üzrə ixtisaslaşmış xidmetlərə təhlükəsiz tətbiqi imkanlarını araşdıraraq, dezinfeksiya tədbirlərinə başlayıb. Qatarlar, stansiyalar məhz koronavirusa qarşı hansı maddələrdən istifadə olunmalıdır, həmin qaydalara uyğun olaraq dezinfeksiya olunur. Bununla yanaşı, stansiyalar gün ərzində bir neçə dəfə dezinfeksantlarla təmizlənir. Xüsusilə də sənasişlərin daha çox təmasda olduğu eskalator surəhisi, giriş-chıxış qapıları və əllə toxunula biləcək digər səthlər hər gün bir neçə dəfə dezinfektantlarla təmizlənilir. Qeyd edim ki, dezinfeksiya zamanı "ProGreen ProFix" dərman vasitəsindən istifadə olunur. Dərman maddəsi geniş spektrlidir, bütün növ mikroflora - bakteriyalar, viruslar, göbələklər, vərəm çöpləri, habelə qan, belək, necis üçün də teyinatlıdır. Həm işçilərimiz, həm də sənasişlərimiz arasında bu istiqamətdə təhlükətən davam edir, bu işlər bundan sonra da adavmlı şəkildə aparılacaq.

Koronavirusa qarşı gücləndirilmiş ehtiyat

kəsə məlumdur ki, metroda sosial məsləhətlər, elanlar, məlumatlar müntəzəm olaraq yerləşdirilir. Lakin bizim quruma məhz koronavirusla bağlı her hansı mərrifləndirici məlumatların yerləşdirilməsi ilə bağlı əməkdaşlıq formasında müraciət olunarsa, bu məsələyə də baxıla bilər. Metropoliten öz tərefində ister Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, isterse də digər məlumatlar əsasında öz təbliğatını aparır ve bundan sonra da aparacaq".

Avtobuslarda qabaqlayıcı tədbirlər

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri Mayis Ağayev bildirib ki, BNA tərefində təkcə koronavirus deyil, ümumilikdə bütün əks-əməkdaşlıq infeksiyon xəstəliklərin yayılmasına qarşı qabaqlayıcı tədbirlərə hələ havalarda yumağa başlayandan start verilib: "Noyabr oktyabr aylarından Bakı Nəqliyyat Agentliyi Koroğlu Nəqliyyat Münbadilə Mərkəzində dezinfeksiya işləri aparır. İşlər hər həftənin şənbə günü gecə saatlarına olur. Burda da əsasən məqsəd sənasişləri narahat etməkdir. Perronlar, gözləmə zalları və park ərazisi xüsusi dərman məhlullarından istifadə olunmaqla dezinfeksiya edilir. Avtobuslara gəlincə bildirim ki, Nazirlər Kabinetinin koronavirusla bağlı müvafiq qərarına əsasən gündəlik olaraq avtobuslar xətdən qayıtdıqdan sonra istehsalat bazasında təmizlənməlidir. Həmçinin, hər bir daşıyıcı mütləq şəkildə iki aydan bir avtobusların ümumi dezinfeksiyasını təşkil etməlidir. Əger müvafiq səhiyyə qurumunun tövsiyəsi olarsa bu halda həm avtobuslarda həm də Koroğlu Nəqliyyat Münbadilə Mərkəzində əlavə dezinfeksiya işləri görüle bilər".

Unutmayaq ki, xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq üçün ilk növbədə özümüzden başlamalıyıq. Ətraf mühiti məhafizə etmək, təmizliyi, müvafiq tövsiyelərə riayet etmək həm özümüzü, həm də ətrafdakılara sağlamlığını qorunmuş olarıq.

Nailə Məhərrəmova

QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının illik hesabat konfransı keçirilib

Dövlət Dəstəyi Şurası üçün uğurlu olduğunu bildirib və xüsusiylə, elektron xidmətlərin tətbiqi ilə yadda qaldığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, "SƏLİS" Sürətli Əlaqələndirmə və Layihələri İdarəetmə Sisteminin tətbiqi, 26 qurumla birgə qrant müsabiqəsinin keçirilməsi 2019-cu ilin ən böyük nailiyətlərindəndir.

Şuranın icraçı direktoru "e-vətəndaş" elektron xidmət çərçivəsində 2020-ci il üçün qrant müsabiqəsinə təqdim olunan layihələrin qiymətləndirilməsində 15 minə yaxın vətəndaşın iştirak etdiyini və qırx mindən çox rəyin verildiyini deyib.

Ötən il Şuranın maliyyələşdiriyi və icrası başa çatmış bütün layihələr üzrə QHT-lərdən hesabatların qəbul edildiyini diqqətə çatdırıb F.Qurbanov deyib: "Şura 2019-cu ildə müxtəlif sahələr üzrə ictimai aktuallıq kəsb edən 568 QHT layihəsini maliyyələşdirib. Bu layihələrin icrasına 688 nəfər daimi, 1251 nəfər müvəqqəti işçi olmaqla, ümumilikdə, 1939 nəfər cəlb olunub. Ötən il Şura 459 təlim və 1264 müxtəlif formatlı tədbir keçirib. Bundan başqa, 38 adda kitab, 30 adda kitabça nəşr olunub, eləcə də 55 televiziya verilişi, 62 sosial çaxr, 38 film və 18 sayt hazırlanıb".

Bu il Şuranın qarşısında duran vəzifə və məqsədlərdən danışan icraçı direktor 2020-ci ildə bir sərənət qurumları ilə birgə Qrant müsabiqəlerinin keçiriləcəyini diqqətə çatdırıb. Şura rəsmisi könüllülük fəaliyyətinin təbliği məqsədilə ayrıca Qrant müsabiqəsinin keçiriləcəyini də vurğulayıb. O, 26 dövlət və digər qurumlarla birgə keçiriləcək müsabiqənin nəticələrinin mart ayında açıqlanacağını deyib.

Şura Katibliyinin məsləhətçisi Sima Cabbarova 2020-ci ilin "Könüllülər illi" elan olunması ilə bağlı təşkilatın qarşısında duran vəzifələrdən danışır. O, Şuranın təşəbbüsü ilə "SƏLİS Könüllü" ictimai Birliyinin yaradıldığını bildirib. Şura Katibliyinin əməkdaşı birləşə özv olmaq istəyənləri innobank.az saytında qeydiyyatdan keçməyə davət edib. O, həmçinin "Innobank" ideya və elektron resurslar xidmətinə daxil olan Ekspert və kadr, Təlim, İdeya və Hesabat bankları barədə ətraflı məlumat verib.

Şura Katibliyinin elektron xidmətlər bölməsinin rəhbəri Nədime Rəhimli 2020-ci ildə QHT-lərin istifadəsinə veriləcək yeni program təminatları barədə geniş məruzə edib. O, elektron resurslarla bağlı qarşısında duran vəzifələr, cari ilde təkmilləşdiriləcək elektron xidmətlər, keçiriləcək təlim və digər tədbirlərlə bağlı ətraflı danışır.

"Dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi strateji əhəmiyyətə malikdir"

Elbette ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə verilməsi ilk növbədə hər üç ölkə üçün çox vacibdir. Bunu SIA-ya müsahibəsində millet vəkili, siyasi ekspert Tahir Rzayev deyib. Millet vəkilinin sözlərinə görə bu layihə əvvəla dövlətlərə rəsədən əlaqələrin möhkəmlənməsi üçün, eyni zamanda yükdaşımalar üçün, ölkələrin iqtisadiyyatı üçün çox vacibdir və bunun səməresini biz görürük.

"Türkiye vasitesi ilə bu yüklerin xarici ölkələrə daşınması söz-süz ki, böyük əhəmiyyət kəsb edir. Qaldı Qars-Naxçıvan dəmir yolu dair anlaşmanın imzalanmasına, əlbəttə ki, bu da bizim gələcəyimiz üçün çox vacibdir. Naxçıvan, bildiyimiz kimi, blokadadır və bu gün yalnız hava yolu ilə Naxçıvanla əlaqə mümkündür. Ancaq, gələcəkdə Qars-Iqdır-Naxçıvan dəmir yolu istifadəyə verilərsə, Naxçıvan öz mehsullarını xarici bazarlara çıxarmaq imkanı əldə edəcək. Bu dəmir yolu çəkilməsinin vacibliyi, strateji bir əhəmiyyət daşıması nedir? Birinci burada səmərəlliikdir. Bu çox səmərəli nəqliyyat vasitəsidir. Dəmir yolu həm sərnişinlərin, həm də yüklerin daşınma məqdarına görə, digər tərəfdən həmin daşınmanın maya dəyərinin aşağı salınması baxımdan çox vacibdir ki, bu daha ucuz başa gəlir. Digər nəqliyyat vasitələri, hava və su nəqliyyatı ilə bu yükler daşınarsa, əlbəttə ki, bu külli məqdarda vəsaitin xərclənməsinə səbəb ola bilər. Digər tərəfdən dəmir yolu daha təhlükəsizdir, çünkü başqa nəqliyyat vasitələrinə görə bunun təhlükəsizliyi təmin olunur və əlverişlidir. Ölkələr arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün, iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün dəmir yolu vacib bir xətdir, vacib bir nəqliyyat vasitəsidir. Ona görə de Azərbaycan daimi olaraq bu məsələləri önəmə çəkir və əlbəttə ki, qonşu ölkələrlə əlaqələrin möhkəmlənməsi üçün dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir.

Əlbəttə ki, belə mühüm layihələrin həyata keçirilməsində Cənab Prezidentimizin, İlham Əliyevin düşünülmüş siyaseti, uzaqgörənliliklərə dərman. Çünkü, deyildiyi kimi dəmir yolu xəttinin şaxələnməsi neinkı qonşu dövlətlərlə əlaqələrin möhkəmlənməsi üçün eləcə də Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması üçün çox vacib olan bir məsələdir. Həm də bu bizim ölkəmizə xarici ölkələrdən ixrac olunan mehsullar üçün çox vacibdir. Eləcə də idxlə olunan mehsullar üçün, həmçinin bizim mehsullarımızın xaricə çıxarılması üçün çox vacibdir. Sözsüz ki, bu, əhalinin gələcəkde sosial rifah halının yaxşılaşdırılması üçün ələlxüscox əhəmiyyətli vasitədir", deyə Tahir Rzayev bildirib.

Inam Hacıyev

"Sazişlər hər iki ölkəyə böyük siyasi və iqtisadi dividendlər gətirəcək"

Strateji tərəfdaşlıq, qardaşlıq münasibətlərini yüksələn xətə inkişaf etdirən Azərbaycan və Türkiyənin əlaqələri son illerdə mühüm mərhəleyə qədəm qoyub. Fevralın 25-də Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana rəsmi səfəri, Prezident İlham Əliyevlə keçirdiyi görüş, səsəndirilən bəyanatlar, imzalanan yeni sazişlər onu deməye əsas verir ki, iki qardaş ölkə arasında hərtərəfli münasibətlər getdikcə daha da güclənir. Ele Türkiye tərəfində Naxçıvan Muxtar Respublikası ile səhəhdə - Dilucu səhəhd-keşid məntəqəsində bir neçə gün əvvəl tətbiq olunan məhdudiyyətin aradan qaldırılması və məntəqənin fəaliyyətinin bərpa edilməsi də qardaşlıq münasibətlərinin ən bariz nümunəsi oldu". Bu sözləri SIA-ya Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetiñin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə açıqlamasında deyib.

Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, hazırda qardaş ölkələrimiz iqtisadi və enerji imkanlarından, eləcə də geosiyasi mövqelərindən daha səmərəli şəkildə istifadə edirlər: "Hər iki ölkənin dövlət başçıları arasındaki səmimi dostluq münasibətləri, liderlərin mütəmadi xarakter daşıyan qarşılıqlı səfərləri, görüşləri, müxtəlif zirvə toplantıları çərçivəsində temasları, birlikdə həyata keçirdikləri beynəlxalq transmilli layihələr qardaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmlənməsinə səbəb olur. Məhz bu menada bölgənin uzunmüddətli inkişaf strategiyanın müəyyənəşdirilməsində aparıcı rol oynayan, iki ölkə arasında münasibətlərin çox vacib elementlərindən olan neft və qaz layihələri təkcə regionda deyil, eləcə də dünyada dövlətlərimizin nüfuzunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır".

"İki sahil" qəzetiñin baş redaktoru, həmçinin Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana növbəti rəsmi səfərinin də mahiyyətini və nəticələrini açıqlayıb: "Bu səfər zamanı Azərbaycan və Türkiye arasında 14 yeni sənəd imzalandı və bu sazişlərin hər biri qardaş ölkələrin iqtisadi-ticari əlaqələrinin daha da gücləndirilməsinə imkan yaradacaq. Qeyd edim ki, iki ölkə arasında 2019-cu ildə ticaret dövriyyəsi 33 faiz artaraq 4,5 milyard dollara çatıb. Lakin imzalanan yeni sənədlərlə, o cümlədən preferensial ticaret sazişi ilə iki ölkə arasındaki ticaret dövriyyəsinin artırılmasına böyük təkan verilecek. Təsədüfi deyildir ki, yaxın gələcəkdə qardaş ölkələrimiz arasında ticaret dövriyyəsinin 15 milyard dollara çatdırılması planlaşdırılır. Yəni, hədəf ticaret dövriyyəsinin 3 dəfə artırılmasıdır. Bununla yanaşı, hazırda Azərbaycanda 4 minə yaxın Türkiye şirkəti fəaliyyət göstərir və onlar 300-dən çox layihə çərçivəsində 16 milyard dollar həcmində iş görüb. Eyni zamanda, Azərbaycan Türkiye iqtisadiyyatına 18, Türkiye isə öz növbəsində Azərbaycana 12,5 milyard dollar sərməyə qoyub. Göründüyü kimi, dölyanın siyasi arenasında yerini və çəkisini möhkəmləndirən Azərbaycan qardaş Türkiye Respublikası ilə çoxşaxəli münasibətlərini inkişaf etdirməkdədir. Əminliklə demək olar ki, dövlət başçıları arasında aparılan danişqıllar, imzalanan mühüm sazişlər Azərbaycan və Türkiye böyük siyasi və iqtisadi dividendlər gətirəcək".

Ceyhun Rasimoğlu

"İtalya Azərbaycanın çox böyük enerji tərəfdaşdır"

Italya ilə Azərbaycanın münasibətləri həqiqətən də yeni bir fazaya daxil olub. Bu yeni faza iki ölkənin münasibətlərinin bütün istiqamətlər üzrə dərinleşməsini və strateji dialoq seviyyəsinə qədər yüksəlməsini nəzərdə tutur. Xüsusilə də çoxölçülü strateji əməkdaşlıq haqqında bəyannamənin imzalanması İtalya-Azərbaycan münasibətlərinin gələcəyini müəyyənəşdirən bitkin bir yol xəritəsi kimi qəbul oluna bilər". Bunu SIA-ya açıqlamasında "Bakı Xəber" qəzetiñin baş redaktoru Aydin Quliyev deyib. Baş redaktorun sözlərinə görə, həqiqətən bu gün İtalya ilə Azərbaycanın münasibətlərinin indiki seviyyəsinə, formasına, məzmununa diqqət yetirsək, onun doğurulan da strateji xarakterli və çoxölçülü məzmunu olduğunu söyləməyə kifayət qədər əsaslar var: "Xüsusilə də bu son bəyannamədə iki ölkənin iqtisadi, siyasi, ticarət, hərbi və müxtəlif sosial sferaları əhatə edən turizm, investisiyalar və s. sahələrde əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi barədə müddəələr çox böyük perspektiv və edir. Nəzərəalsa ki, İtalya dəmir yolu ilə Azərbaycanın Avropa Birlüyü ölkələri arasında Azərbaycanın ən böyük iqtisadi, ticarət və investisiya tərəfdaşıdır. Aydin məsələdir ki, Azərbaycanın Avropa Birlüyü ölkələri ilə münasibətlərinin, əməkdaşlığından itibarət İtalyanın özü təkə Azərbaycanla əməkdaşlıqla kifayətlenmək istəmir. İtalya qlobal siyaset aparan bir ölkədir. Sözsüz, belə niyyətlərə malik olan bir ölkənin Mərkəzi Asiya, Cənub-Şərqi Asiya ölkələrinə doğru iqtisadi, maliyyə və investisiya nöqtəyinə nüfuz etməsində Azərbaycan çox böyük bir tranzit məntəqəyə çevrile bilər. Nece ki, İtalya bu gün Azərbaycan qazının, neftinin Avropaya nəql olunmasında həmin regionda çox vacib bir xaba çevrilib, eynilə də Azərbaycan İtalyanın Mərkəzi Asiya ölkələri və Cənub-Şərqi Asiya ölkələri ilə əlaqələrinin intensivləşməsində çox əhəmiyyətli bir məntəqəyə çevrilməkdədir. Bir sözle, İtalya ilə Azərbaycanın əməkdaşlığının, əlaqələrinin inkişaf etməsi her iki ölkənin xeyrinədir və sözsüz ki, Azərbaycanın dünyada mövqelərini gücləndirir".

"Son imzalanan sənədlər iki ölkə arasında münasibətləri daha da dərinləşdirəcək"

"Azərbaycan və Türkiye arasında bütün sahələr üzrə əməkdaşlıq gündən-günə inkişaf edir. Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana səfəri zamanı da bir sıra məsələlərə ətrafında məsələlərə ətrafında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün, iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün dəmir yolu vacib bir xətdir, vacib bir əlaqətərəfənək vasitəsidir. Ona görə de Azərbaycan daimi olaraq bu məsələləri önəmə çəkir və əlbəttə ki, qonşu ölkələrlə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan-Türkəyə əlaqələrinin strateji mütəffiqlik sahəsindən ən güclü nümunə olduğunu deyən politoloq Fikret Sadıqov deyib. İki ölkə arasında son 1 ildə ticaret dövriyyəsinin 4,5 milyarddan çox olduğunu deyən politoloq söyleyib ki, qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri dövriyyənin 15 milyarda çatdırımaqdır ki, bunun üçün de lazımi resurs, məsələlərə ətrafında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün, iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün dəmir yolu vacib bir xətdir, vacib bir əlaqətərəfənək vasitəsidir. Ona görə de Azərbaycan daimi olaraq bu məsələləri önəmə çəkir və əlbəttə ki, qonşu ölkələrlə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan-Türkəyə əlaqələrinin strateji mütəffiqlik sahəsindən ən güclü nümunə olduğunu deyən politoloq Fikret Sadıqov deyib. İki ölkə arasında son 1 ildə ticaret dövriyyəsinin 4,5 milyarddan çox olduğunu deyən politoloq söyleyib ki, qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri dövriyyənin 15 milyarda çatdırımaqdır ki, bunun üçün de lazımi resurs, məsələlərə ətrafında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün, iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün dəmir yolu vacib bir xətdir, vacib bir əlaqətərəfənək vasitəsidir. Ona görə de Azərbaycan daimi olaraq bu məsələləri önəmə çəkir və əlbəttə ki, qonşu ölkələrlə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan-Türkəyə əlaqələrinin strateji mütəffiqlik sahəsindən ən güclü nümunə olduğunu deyən politoloq Fikret Sadıqov deyib. İki ölkə arasında son 1 ildə ticaret dövriyyəsinin 4,5 milyarddan çox olduğunu deyən politoloq söyleyib ki, qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri dövriyyənin 15 milyarda çatdırımaqdır ki, bunun üçün de lazımi resurs, məsələlərə ətrafında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün, iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün dəmir yolu vacib bir xətdir, vacib bir əlaqətərəfənək vasitəsidir. Ona görə de Azərbaycan daimi olaraq bu məsələləri önəmə çəkir və əlbəttə ki, qonşu ölkələrlə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan-Türkəyə əlaqələrinin strateji mütəffiqlik sahəsindən ən güclü nümunə olduğunu deyən politoloq Fikret Sadıqov deyib. İki ölkə arasında son 1 ildə ticaret dövriyyəsinin 4,5 milyarddan çox olduğunu deyən politoloq söyleyib ki, qarşı

BTQ Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə ölkəmizin daha bir tarixi qələbəsidir

Azərbaycan, Türkiye ve Gürcüstanın birlikdə təməlini qoyduqları Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu layihəsi Qarsla Axalkalaki arasında dəmiryolu xəttinin inşası ilə Bakının Tbilisi üzərindən dəmiryolu vasitəsilə Qarsla, başqa sözə Azərbaycanın Türkiye ilə birləşdirilməsini nəzərdə tutan layihədir. Qərb ölkələrinin "Ermənistani təcrid edir" iddiasını ortaya ataraq, maliyyələşdirilməsindən imtina etdiyi bu layihə üç ölkənin imkanları ilə artıq reallaşdırılub. Bu layihə müxtəlif aspektlərdən qiymətləndirilə bilər, lakin layihənin iqtisadi və strateji nəticələri daha əhəmiyyətlidir.

Layihə, Rusiya və İranın dəmiryolu şəbəkələrinə alternativ olmaqla yanaşı, eyni zamanda da hər iki ölkə üçün yeni imkanlar açır. Bele ki, Azərbaycan üzərindən keçən Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizli vasitəsilə bir-birinə bağlanacaq Rusiya-İran dəmiryolu şəbəkələrinin geləcəkdə Şərqi-Qərb nəqliyyat dəhlizinin mühüm elementi olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu xəttine integrasiyasının da perspektivi böyükür. Həmçinin, Bakı-Tbilisi-Qars, Azərbaycan və Türkiyəye qarşı əsasız iddialar irəli sürən Ermənistəninin geosiyasi və geoiqtisadi əhəmiyyətini mühüm dərəcədə azaltmaqla yanaşı, onun Cənubi Qafqazda daha da marginallaşmasına gətirib çıxaracaq. Ən vacibisi isə, layihə, Ermənistən təcridini dərinləşdirməklə yanaşı, həm də Ermənistən tərəfindən təcrid edilməyə cəhd olunan Naxçıvan Muxtar Respublikasının da-ha etibarlı dəmiryolu şəbəkəsi vasitəsilə Bakı ilə birləşməsi üçün də mühüm imkan yaradır. Bele ki, artıq gündəmdə olan Qars-İğdır-Naxçıvan dəmiryolu xəttinin de çəkilməsi ilə Ermənistən təcrid etməyə çalışığı Naxçıvan, Qars vasitəsilə Azərbaycanın digər əraziləri və Avropana ilə fasiləsiz dəmiryolu əlaqəsi qura biləcək.

Müəllifi Ümummilli Lider Heydər Əliyev olan layihənin, BTQ-nin açılış mərasimində Orta Asiya ölkələrinin iştirakı heç də təsdiçi deyildi. Bu ondan xəber verirdi ki, sözügedən layihə tarixi əhəmiyyətə malikdir və layihə bütün dünya ölkələrinin belə marağında və diqqət mərkəzindədir. Ulu Öndərin müəllifi olduğu Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Cənub Qaz Dəhlisi və digər layihələr kimi Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi de Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iradəsi, rəhbərliyi ilə artıq reallaşdı.

Bu günlərdə "dəmir ipək yolu" adlandırılın Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi istiqamətində ölkə başçısının rəhbərliyi ilə daha bir uğura imza atıldı. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında sözügedən yolu gələcək fəaliyyəti haqqında dani-

şıldı və bir önemli sənəd, Qars-Naxçıvan dəmir yolu tikintisini dair Anlaşma Memorandumu imzalandı. Naxçıvanın uzun illərdir, bir növ, blokada, yaxud mühasirə şəraitində olduğunu nəzərə alsaq, bunun xüsusi əhəmiyyət daşıyan məsələ olduğu öz təsdiqini tapır. Həmçinin, nəzərə alsaq ki, uzun illərdir Naxçıvanda istehsal olunan məhsulların xarici bazarlara çıxarılması probleme çevrilib, deməli, bu baxımdan Qars-İğdır-Naxçıvan dəmir yolu tikintisi bu problemi aradan qaldırılması deməkdir. Bu həm də Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafının, rifah halının daha da yaxşılaşması anlamına gelir.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşü zamanı səsləndirdiyi bəyanatda da bu barədə xüsusi vurgulanır və ölkə başçımızın bu sənədə xüsusi önəm verdiyi də öz əksini tapır.

"Nəqliyyat sahəsində de böyük nailiyyətlərimiz var. Birlikdə həyata keçirdiyimiz Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu uğurla fəaliyyət göstərir. Bu yolu gələcək fəaliyyəti haqqında bu gün danişildi və bir önemli sənəd də imzalandı, o da Qars-Naxçıvan dəmir yolu tikintisine dair Anlaşma Memorandumun əhəmiyyətini iqtisadçı ekspertlər də xüsusilə qeyd edirlər. Söyügedən layihənin, həmçinin, Anlaşma Memorandumun əhəmiyyəti barədə iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov bizimlə səhərbətində Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən məqamları barədə fikirlərini bölüşüb və qeyd edib ki, layihə regional inkişafa pozitiv təsirləriన növbəti illərdə daha da artırılmış olacaq: "Bakı-Tbilisi-Qars yalnız Azərbaycan və Türkiyə üçün deyil, bütövlükdə region üçün vacib təşəbbüs lərən, lahiyələrdən bərdir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Bakı-Tbilisi-Qarsın illik yükdaşma

bazarlara çıxarılması böyük problemdir. Qars-İğdır-Naxçıvan dəmir yolu tikintisi bu problemi aradan qaldıracaq və bebelikle, Azərbaycanla Türkiye arasında yeganə quru sərhədi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafı, rifah hali daha da yaxşılaşacaqdır. Bu anlaşmaya görə minnətdaram. Eyni zamanda, Naxçıvanın gələcək fəaliyyəti, uğurlu inkişafı haqqında da fikir mübadiləsi aparıldı. Üç il bundan əvvəl Naxçıvandan Türkiyəyə ixrac edilə biləcək malların siyahısı da tutuldu. Buna görə də biz minnədariq və əminəm ki, gələcəkde Naxçıvandan Türkiyəyə ixrac əməliyyatlarının sayı artacaqdır", deyə Prezident İlham Əliyev öz bəyanatında qeyd edir.

Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin, eləcə də, Qars-Naxçıvan dəmir yolu tikintisine dair Anlaşma Memorandumun əhəmiyyətini iqtisadçı ekspertlər də xüsusilə qeyd edirlər. Söyügedən layihənin, həmçinin, Anlaşma Memorandumun əhəmiyyəti barədə iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov bizimlə səhərbətində Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən məqamları barədə fikirlərini bölüşüb və qeyd edib ki, layihə regional inkişafa pozitiv təsirləriన növbəti illərdə daha da artırılmış olacaq: "Bakı-Tbilisi-Qars yalnız Azərbaycan və Türkiyə üçün deyil, bütövlükdə region üçün vacib təşəbbüs lərən, lahiyələrdən bərdir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Bakı-Tbilisi-Qarsın illik yükdaşma

da, xüsusən növbəti mərhələdə region üçün aparıcı mövqeyə malik olan dəmir yolu xətti olacaq. Yükdaşımalar, xüsusən, nəzərə alsaq ki, dəmir yolu yükdaşımıları daha ucuz başa gelir, deməli Xəzərin statusu müəyyənləşdirildikdən sonra Xəzər üzərində yüklerin daşınması ilə bağlı praktik olaraq çətinliklər aradan qalxacaq. Bu isə, təbii ki, Bakı-Tbilisi-Qarsın region üçün əhəmiyyətini möhkəmləndirən faktorlardan biridir və bu kontekstdən de gözlenilir ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti növbəti illərdə, o cümlədən də, 2020-ci ilde həm Azərbaycanın, həm Türkiyənin, həm də təbii ki, Gürcüstanın dövlət gəlirlərinin artmasına birbaşa təsir göstərəcək. Azərbaycan praktiki olaraq Bakı-Tbilisi-Qarsın təşəbbüsü və eyni zamanda, onu reallaşdırın tərəfdir və bu təşəbbüs regional inkişafa pozitiv təsirləni növbəti illərdə daha da artırmış olacaq".

"Bakı-Tbilisi-Qars kəmərinin genişləndirilməsi və Türkiyənin daxili şəbəkəsi vasitəsi ilə Avropa çıxarılması istiqamətində atılan addımlar eyni zamanda, dəmir yolu xəttinin əhəmiyyətini artırın faktorlardan biridir. İlk mərhələdə razılışdırılmışdır ki, xüsusən, Türkiyə tərəfində dəmir-yol şəbəkəsinin genişləndirilməsi həyata keçiriləcək və həm də Naxçıvanda istehsal edilecek məhsulların Türkiyə və Avropa bazarına çıxarılması baxımdan vacibdir. Naxçıvanın xüsusən bu dəmir yolu xətti ilə praktik olaraq, Türkiyənin mərkəzi şəhərləri və eləcə də Avropaya birləşdirilməsi anlamına gelir. O baxımdan, dəmir yolu şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi və genişləndirilməsi gələcəkdə Bakı-Tbilisi-Qars vasitəsi ilə yüklerin daşınması səmərəliliyinin artırılması, eyni zamanda, Naxçıvanda fəaliyyət göstərən sahibkarların bu imkanlardan da-ha çox faydalanaşmasına imkan verəcək", - deyə Vüqar Bayramov bildirib.

Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin, həmçinin Anlaşma Memorandumun siyasi, strateji əhəmiyyəti barədə fikirlərini siyasi ekspert, millət vəkili Tahir Rzayev açıqlamasında bizimlə bələdli. O, qeyd edib ki, dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir və Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə verilməsi, ilk növbədə, hər üç ölkə üçün çox önemlidir. Millət vəkilinin sözlərinə görə bu layihə əvvəla dövlətlərarası əlaqələrin möhkəmlənməsi və yükdaşımalar

BTQ Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə ölkəmizin daha bir tarixi qələbəsidir

üçün, ölkələrin iqtisadiyyatı üçün çox vacibdir və bunun səmərəsini biz görürük.

"Türkiye vasıtəsi ilə bu yüklerin xarici ölkələrə daşınması söz-süz ki, böyük əhəmiyyət kəsb edir. Qaldı Qars-Naxçıvan dəmir yoluna dair anlaşmanın imzalanmasına, elbəttə ki, bu da bizim gələcəyimiz üçün çox vacibdir. Naxçıvan, bildiyimiz kimi, blokadadadır və bu gün yalnız hava yolu ilə Naxçıvanla əlaqə mümkündür. Ancaq, gələcəkdə Qars-İğdır-Naxçıvan dəmir yolu istifadəye verilərsə, Naxçıvan öz məhsullarını xarici bazarlara çıxarmaq imkanı əldə edəcək. Bu dəmir yoluğun çəkilməsinin vacibliyi, strateji bir əhəmiyyət daşıması nədir? Birinci burada səmərəllikdir. Bu çox səmərəli nəqliyyat vasıtəsidir. Dəmir yolu həm səninişlərin, həm də yüklerin daşınma miqdarına görə, digər tərəfdən həmin daşınmanın maya dəyərinin aşağı salınması baxımından çox vacibdir ki, bu daha ucuz başa gəlir. Hava və su nəqliyyatı ilə bu yükler daşınarsa, elbəttə ki, bu külli miqdarda vəsaitin xərclənməsinə səbəb ola bilər. Digər tərəfdən dəmir yolu daha təhlükəsizdir, çünki başqa nəqliyyat vasitələrinə görə bunun təhlükəsizliyi təmin olunur və əlverişlidir. Ölkələr arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi, iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün dəmir yolu vacib bir xətdir. vacib bir nəqliyyat vasıtəsi BZ görürək."

yat vasisəsidir. Ona görə də, Azərbaycan dəmi olaraq bu məsələləri önəmə çəkir və əlbəttə ki, qonşu ölkələrlə əlaqələrin möhümənlənməsi üçün dəmir yolu xətlərinin çəkilməsi çox vacibdir və strateji əhəmiyyətə malikdir.

Əlbəttə ki, belə mühüm layihələrin həyata keçirilməsində Prezidentimiz İlham Əliyevin dùşnünləşmiş siyaseti, uzaqgörənliliyi

yolu xəttinin şaxələnməsi nəinki qonşu dövlətlərlə əlaqələrin möhkəmlənməsində, eləcə də, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artmasında çox vacib olan bir məsələdir. Bu, bizim ölkəmizə xarici ölkələrdən ixrac olunan məhsulların, həmçinin, bizim məhsullarımızın xaricə çıxarılması üçün çox vacibdir. Sözsüz ki, bu, əhalinin gələcəkdə sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasında

çox əhəmiyyətli vasitədir", - deyə Tahir Rzayev bildirib.

Heç şübhəsiz ki, zəngin təbii ehtiyatlara, eyni zamanda əlverişli coğrafi mövqeyə malik olan Azərbaycan bu layihənin reallaşdırılması ilə, beynəlxalq münasibətlər sistemində öz mövqeyini daha da möhkəmləndirdi ki, bu da ölkəmizin iqtisadi tərəqqisi, sına öz tərihindən vərəcək.

Ümumiyyətlə, BTQ layihəsinin, eləcə də Qars-Naxçıvan dəmir yoluğun inşasının əhəmiyyəti sadaladıqla bitmir və Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin istifadəyə verilməsi, həmcinin, son günlərdə Qars-Naxçıvan dəmir yolu inşası barədə imzalanan Anlaşma Memorandumu Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın daha bir tarixi qələbəsidir.

Innam HACIYEV

Bakı-Tbilisi-Qars yalnız Azərbaycan və Türkiyə üçün deyil, bütövlükdə region üçün vacib təşəbbüslerdən, lahiyələrdən biridir. Bunu SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramlı deyib. Onun sözlərinə görə, nəzərə almaq lazımdır ki, Bakı-Tbilisi-Qarsın illik yükdaşıma potensialı 6,5 milyon tondur və eyni zamanda Bakı-Tbilisi-Qars vasitəsi ilə 1,5 milyon sərnişinin daşınması nəzərdə tutulur və burada artıq 10 stansiya müəyyənləşdirilib ki, uzunluğu 826 kilometr olan Bakı-Tbilisi-Qars vasitəsi ilə sərnişindənşinmaların həyata keçirilməsi nəzarda tutulur.

"Artıq ilk sərnişin qatarı pilot olaraq A-n
karadan Bakı qədər gəlib çıxıb və bu da on-
dan xəber verir ki, yeni mərhələdə Bakı-Tbi-
lisi-Qars vasitəsi ilə daha çox sərnişindəşin-
ması və yüklerin daşınması mümkün olacaq.
Bakı-Tbilisi-Qars region üçün beynəlxalq
yükdaşımalar, eləcə də sərnişindəşimaları
bağımlıdan çox əhəmiyyətli bir layihədir.
Xüsusən indiki geopolitik faktorları nəzərə
alsaq Bakı-Tbilisi-Qars həm Avropa, həm də
Asiya üçün əhəmiyyətli kəmərlərdən, dəmir
yolu xətlərinəndə birinə çevrililib. Cənki, nəzə-

“BTQ layihəsinin regional inkişafa pozitiv təsirləri olacaq”

rə almaq lazımdır ki, ölkə Prezidenti İtaliya-ya səfərində də müzakirə edilən məsələlərdən biri də loqistik və nəqliyyat sektoru ilə əməkdaşlığın gücləndirilməsi ilə bağlı idi. Avropa Bakı-Tbilisi-Qarsdan istifadə etmək-lə yüklerin Asiya bazarına çıxarılmasında artıq maraqlıdır. Nəzərəalsaq ki, Bakı-Tbilisi-Qarsa qoşulmaq əməkdaşlıqla bağlı bir sıra ölkələrlə artıq anlaşmalar imzalanıb. Eyni zamanda təbii ki, Asiya ölkələri də öz yüklerini Bakı-Tbilisi-Qars vəsítəsilə Türkiyə və

Avropa bazarlarına çıxarmaqdə maraqlıdır-lar. Bu isə ondan xəbər verir ki, Bakı-Tbilisi-Qars praktik olaraq beynəlxalq yükdaşımalarında, xüsusən növbəti mərhələdə region üçün aparıcı mövqeyə malik olan dəmir yolu xətti olacaq. Yükdaşımalar, xüsusən nəzərealsaq ki, dəmir yolu yükdaşımaları daha ucuz başa gəlir, deməli Xəzərin statusu mü-əyyənləşdirildikdən sonra Xəzər üzərindən yüklerin daşınması ilə bağlı praktik olaraq çətinlikər aradan qalxır. Bu isə təbii ki, Bakı-Tbilisi-Qarsın region üçün əhəmiyyətini möhkəmləndirən faktorlardan biridir və bu kontekstdən də gözlənilir ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti növbəti illerdə, o cümlədən de 2020-ci ildə həm Azərbaycan, həm Türkiyənin, həm də təbii ki, Gürcüstanın dövlət gelirlərinin artmasına birbaşa təsir göstərəcək. Azərbaycan praktiki olaraq Bakı-Tbilisi-Qarsın təşəbbüskarı və eyni zamanda onu reallaşdırıran tərəfdir və bu təşəbbüs regional inkişafə pozitiv təsirlərini növbəti illerde daha da artırırmış olacaq.

Dostluq, sülh, tərəfdaşlıq və mədəni müxtəliflik məsələlərinin töhfələrini verən Azərbaycan qitə və dünya miqyaslı idman və mədəni tədbirlərə ev sahibliyi edən ölkə olaraq da tanınır. Nüfuzlu tədbirləri yüksək səviyyədə təşkil etdiyindən artıq ölkəmiz dönya-nın qlobal tədbirlərin keçirildiyi mərkəzlərdən biri kimi qəbul olunur. Müxtəlif məzmunlu tədbirlərin keçirilməsi ölkəmizin sabitlik, əmin-amanlığın hökm sürdüyü diyar olduğunu təsdiqləyir. İqtisadi inkişafımız da, məhz belə tədbirlərin Azərbaycan-da keçirilməsinə geniş imkanlar açır.

Son 16 ilde Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən məqsədyönlü siyaset sayesində ölkənin iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması yolunda inamlı addımlar atılıb. Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq tədbirlər, eləcə də, ölkəmiz etrafında formalaşmış yüksək imic göstəricilərimizin məntiqi nəticəsidir. Təbii ki, böyük uğurla baş tutan beynəlxalq tədbirlər sırasında idman yarışlarının da öz yeri var. Bütün dünyadan idman nəbzi Bakıda - Şərq ilə Qərbin koloritinin cəmləşdiyi şəhərdə döyür. Beynəlxalq idman aləmi müstəqillik yolunda uğurla addımlayan Azərbaycanı bir daha tanır. Qədim tarixa, zəngin mədəniyyətə, milli-mənəvi dəyərlərə, ən əsası da parlaq idman ənənələrinə malik ölkəmizin güclü potensialı dünyaya bir daha nümayiş etdirilir.

Son 16 ilde Azərbaycanda idmanın ek-sənədləri üzrə mötəbər yarışlar keçirilib. Təkcə 2019-cu ildə Bakıda ümumilikdə 250, o cümlədən 60 beynəlxalq yarış təşkil edilib. Bu il də beynəlxalq yarışların keçirilməsi nəzərdə tutulub. Cari ildə ölkəmizdə "Avro-2020"nin dörd oyundan, cüdo üzrə "Böyük dəbilqə" turniri, gimnastika üzrə 8 mötəbər yarış və digər turnirlər keçiriləcək.

Vurğulamaq yerinə düşər ki, beynəlxalq tədbirlərin, eləcə də, idman yarışlarının təşkilində böyük təcrübəyə malik olan Azərbaycan dünya idmanın tarixində ilk dəfə keçirilən Avropa Oyunlarına ev sahibliyi edərək bu oyunların standartlarını və səviyyəsini təmin edə bildi. Dünyanın 50 ölkəsinin 6 min idmançısının iştirak etdiyi 1 Avropa Oyunlarında Azərbaycan temsilcilerinin 21 qızıl medal qazanması və 21 dəfə Azərbaycan bayrağının yüksəldilməsi, Dövlət Himmını səsləndirilməsi idmana olan qayğının göstəricisi idi.

BAKİ 21-Cİ ŞƏHƏRDİR Kİ, "FORMULA-1" YARIŞLARINA EV SAHİBLİYİ EDİR

Daha sonra dünyanın ən məşhur avtomobil yarışları olan "Formula-1" üzrə Quran-Prisini uğurla keçirdi. Ölkəmizin paytaxtında keçirilən möhtəşəm "Formula-1" yarışları idman tarixində maraqlı səhifədir. 1950-ci ildən etibarən her il keçirilən "Formula-1"in möhtəşəmliyi üçün paytaxtimizdə istənilen şərait yaradılıb. 20 inkişaf etmiş şəhərdə keçirilən "Formula-1" Azərbaycanda yüksək səviyyədə təşkil olunur. Bakı 21-ci şəhərdir ki, bu oyunlara ev sahibliyi edir.

"Formula-1" tarixində Paytaxt Bakının yeri

Bu yarışlar ölkəmizə ümumilikdə, 506,3 milyon dollar gəlir gətirib

Bakıdakı sonuncu yürüşə baxmaq üçün Azərbaycana 75 ölkədən azarkeşlər gəlmişdi. Hər il ölkəmizə gələn 3 milyondan çox turist arasında "Formula-1" yarışlarının azarkeşləri xüsusi yer tuturlar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, yarım milyard auditoriyası olan bu yarış, əlbəttə ki, Azərbaycan üçün çox böyük fayda gətirir. Ölkəmizə gələn turistlərin sayının ildən-ile sürətlə artığını deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, yarım milyarda yaxın tamaşaçı auditoriyasına malik olan "Formula-1"in Bakıda keçirilməsi ölkəmizə turist axınının təmin olunması işinə böyük töhfə verir. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, bütün bunlar, öz növbəsində, Azərbaycanda turizm sənayesine cəlb olunmuş kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı üçün geniş imkanlar yaradır, eyni zamanda, dünyada daha çox insan Azərbaycan haqqında məlumat alır. Beləliklə, ölkəmizdə "Formula-1" yarışlarının keçirilməsi həm Azərbaycanın dünyada təqdimatı, həm də, eyni zamanda, iqtisadi mənfəət baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır. Belə ki, indiyədək Bakıda keçirilmiş "Formula-1" yarışları ümumilikdə 506,3 milyon dollar gəlir gətirib.

Əminliklə vurğulamaq olar ki, yarışların müvəffəqiyətlə keçirilməsinə Bakı hər zaman tam hazır vəziyyətdə olur. Cari ildə "Formula-1" Azərbaycan Quran-Prisi iyunun 5-7-də Bakı şəhər halqasında keçiriləcək. Əlbəttə ki, Bakının "Formula-1" təqvimində özünəməxsus yeri var. Bakı şəhər halqasında təşkil olunan yürüş əhali və azarkeşlər tərəfindən böyük coşqu ilə qarşılanır. Onu da bildirək ki, belə mötəbər tədbirin təşkili sabitlik və inkişaf sayə-

sində mümkün olub. Ölkəmizdə mövcud olan vəziyyət Quran-Prinin bu il də yüksək səviyyədə keçiriləcəyinə əminlik yaradır.

Dünyanın elit yarışmalarından olan "Formula-1" yarışı zamanı qonaqlar bir daha YUNESKO-nun Ümumdünya İrsi Siyahısına daxil olan İçərişəhər Tarixi-Memarlıq Qoruğunu, şəhərin müasir göydənlənlərini və s. görəcək, ecazkarlığı seyr edəcəklər.

"Formula-1" Yay Olimpiya Oyunları və futbol üzrə dünya çempionatından sonra öz kütüviliyinə görə üçüncü yerdə dayanır. Yarış zamanı avtomobillər dənizkənarı bulvar boyunca hərəket edərək, paytaxtimizin ən qədim hissəsi olan və YUNESKO-nun Ümumdünya İrsi Siyahısına daxil edilən İçərişəhər Tarixi-Memarlıq Qoruğunu etrafında dövr edir. Bu, çoxsaylı xarici televiziya tamaşaçılara şəhərin mənzəresini, tarixi yerlərini görməyə imkan yaradır. İnsanların televiziya vasitesilə birbaşa izlədiyi yarışların keçirildiyi məkan şəhər halqası olduğundan, onlar təkcə avtomobilləri deyil, inkişaf etmiş Bakının gözəlliyyini etrafı görə bilirlər. "Formula-1" Azərbaycanı dünyaya tanıtmak üçün ən yaxşı nümunə kimi dəyərləndirilir. "Formula-1" yarışı ölkəmizin təbliği, eləcə də, turistlərin cəlb edilməsi baxımından, ideal imkanlar yaratmış olur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Formula-1" kimi bizim turizm potensialına dəstək verən ikinci beynəlxalq tədbir ola biləməz: "...ikinci belə beynəlxalq tədbir ancaq Yay Olimpiya Oyunları ola bilər. Amma Yay Olimpiya Oyunları bir dəfə keçirilir. Özü də o qədər böyük - milyardlarla vəsait tələb edir. Ancaq "Formula-1" hər il keçirilir".

BAKİDA PILOTLAR ƏFSANƏVİ TARİXİ YERLƏRİ ƏHATƏ EDƏN TREKDƏ YARIŞLAR

Xatırladaq ki, Bakıda ilk dəfə "Formula-1" Quran-Prisi 2016-cı ildə təşkil olunub. Baxımlılığı ilə seçilən Bakı yarışı həmişə ilin ən yaxşı Quran-Priləri arasında yer alır. Təhlükəsizlik, infrastruktur hazırlığı, kütłəvi tədbirlərin keçirilməsi ilə bağlı təşkilatı və texniki bazanın mövcudluğu bunun əyani göstəricisidir. Bakıda pilotlar qeyri-adı ab-havası ilə seçilən, əfsanəvi tarixi yerləri əhatə edən və heç bir yerdə benzəri olmayan trekde yarışırlar. Təhlükəsizliyin en yüksək səviyyədə təmin olunduğu Bakı treki en sürətli yarışlar kateqoriyasına daxildir. Trek Bakının tarixi məkanlarından, dəniz sahilindən keçməklə azarkeşlərdə xoş ovqat yaratmış olur.

Təbii ki, növbəti yarış da uğurla başa çatacaq. Bu dəfə də Bakı dünya tamaşaçılarına və şəhərimizin qonaqlarına maraqlı idman yarışı təqdim etməklə yanaşı, Azərbaycanın belə mötəbər yarışlara uğurla ev sahibliyi etdiyini, təşkilatçılıq bacarığını bir daha nümayiş etdirəcək. "Formula-1" tamaşaçıları ölkəmizdə gedən inkişaf proseslərinin şahidi olacaqlar. Ölkəmizə gələn əcnəbi qonaqlar burada yaradılan infrastruktur, bütün sahələrdə tərəqqini, nadir arxitekturani, ölkənin qədim tarixi və zəngin çoxəsrlik mədəniyyətini, həmçinin, sabitliyi və təhlükəsizliyi öz gözləri ilə görəcəklər. Bütün bunlar, Prezident İlham Əliyevin ölkənin kompleks şəkildə inkişafına dair uzaqgörən və müdrik strategiyası ilə bağlıdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Bu il 7000 məcburi köçkün ailəsi yeni mənzillərlə təmin olunacaq

Ölkəmizin inkişafında əsas rol oynayan sabitliyin möhkəmlənməsi Azərbaycanda iqtisadi imkanların genişlənməsi üçün biri-birindən əhəmiyyətli layihələrin icrasını sürətləndirir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan ümummilli inkişaf strategiyası hər bir sahənin paralel inkişafını ən yüksək səviyyədə təmin edib. Ölkəmizdə mütərəqqi sosial siyasetin həyata keçirilməsi, vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli rol oynayır. Sosial siyasetin uğurla həyata keçirilməsinin məntiqi nəticəsi olaraq, vətəndaşların maddi rifah hali yaxşılaşdırılıb, sosial müdafiə və təminat sistemi gücləndirilib. İnsanların yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, maaşların, pensiyaların artırılması, yeni sosial obyektlərin tikintisi dövlətimizin sosial siyasetinin prioritet istiqamətləridənədir.

Azərbaycan Prezidentinin sərəncamları ilə hər il əməkhaqları, təqəüd-lər, sosial müavinətlər artırılır. O cümlədən, azteminatlı ailələrə verilən ünvanlı sosial yardımalar, şəhid ailələrinin, Qarabağ əllilərinin, ümmükmillikdə, sağlamlılığı imkanları məhdud olan insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılır. Ölük əhalisinin en həssas hissəsi olan qəçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinin həlliinə də diqqət artırır.

Qeyd edək ki, 2007-ci ildə ölkəməsi 12 çadır düşərgəsinin ləğv edilməsi ilə başlanan proses nəticəsində, qəçqin və məcburi köçkünlər üçün müasir qəsəbələr və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksləri salınıb. 2018-ci ildə 5800 köçkün ailəsi üçün fərdi evlər, mənzillər tikilib və istifadəyə verildi. 2019-cu ildə isə 6000-dən artıq məcburi köçkün yeni mənzillərə köçürüldü. Bu mənzillər həm Bakı şəhərində, həm də müxtəlif rayonlarda, o cümlədən, Şirvan, Kürdəmir, Ucar, Göyçay, Göygöl və Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü qəsəbəsində inşa olundu. 1306 mənzillik Qobu Park-3 yaşayış kompleksinin inşası intensiv

şekilde davam etdirilir. Bu yaşayış kompleksi 2020-ci ilin mart ayında istifadeye verilecek.

şə çatacaq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi ilə 7 mindən artıq ailəyə nəzərdə tutulan qəsəbələrin salınması işləri süretilə davam etdirilir. Bu il əsasən evlər Bakı şəhərində, Abşeron rayonu ərazisində paylanacaq. Bundan başqa, Samuxda daha bir qəsəbənin salınması gözlənilir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxsler üçün vahid aylıq müavinətin müəyyən edilməsi" haqqında imzaladığı Fərmana əsasən, dövlət bütçəsindən məcburi köçkünlərin və onlara bərabər tutulan şəxslərin sosial müdafiəsi üçün ayrılan vəsaitin ünvan-

Heyata keçirilmiş və yaxın gələcəkdə yerinə yetiriləcək tədbirlər və islahatlar respublikada əhalinin səsi-al vəziyyətinin getdikcə daha da yaxşılaşması üçün əsaslı zəmin yaradıb və yaradacaqdır. İnsana qayğı, onun maddi və mənəvi təlebatlarının ödənilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılması Azərbaycan dövlətinin apardığı siyasetin mühüm prinsiplərindəndir. Azərbaycan iqtisadiyyatında ardıcıl müşahide olunan inkişaf meyilleri, ayrı-ayrı sahələrdə əldə edilən müsbət nəticələr dövlətin sosial yönümlü siyasetinin daha da gücləndirilməsi-nə imkan verir.

Zümrüt BAYRAMOVA

“Koronavirüsle bağlı təşvişə düşmək üçün əsas yoxdur”

Hotellərə ulduzların verilməsi qaydaları açıqlanıb

Dünen Milli Ulduz Təsnifatı Sistemi baresində telim keçirilərək Azərbaycan Hotel Assosiasiyası tərəfindən hotellərə ulduzları verilməsi prosedurları açıqlanıb. SİA-nın məlumatına görə, telim zamanı iştirakçılar ulduzlaşma qaydaları, tətbiq olunma metodu, lazımi sənədlər və minimum meyarlarla bağlı məlumatlandırılırlılar.

Eyni zamanda təlimdə yeni ulduz təsnifi sisteminin, xüsusilə Azərbaycan hotelçilik sənayesi və turizmi üçün əhəmiyyətindən və üstünlüklerindən bəhs edilib. Diqqətə çatdırılub ki, ulduzlaşma ilə bağlı müraciətlərin qəbuluna cari ilin may ayından etibarən başlanılaçacaq. Tədbirdə həmçinin, dönyanın su, sanatlıya və enerji texnologiyaları üzrə ixtisaslaşmış qlobal şirkəti olan "Ecolab"ın Azərbaycan üzrə nümayəndəliyi "Ecober" tərəfindən hotellərdə gigiyena və təmizlik standartları,

Məsələ ilə bağlı açıqlama verən Səhiyyə Nazirliyinin Baş epidemioloqu İbadulla Ağayev bildirib ki, insanların təşvişə düşməsi üçün əsas yoxdur, çünki ölkəmizdə virusa rast gelinməyib: "Virusa yoluxma halı ilə bağlı yalnız laborator üsulları diaqnoz qoymaq mümkündür. O da Azərbaycanda xüsusi təhlükəli infeksiyalarda mübarizə şöbəsinindədir. Laboratoriymız müasir standartlara cavab verir. Heç kim narahat olmasın, hazırda bizdə belə bir təhlükə yoxdur". Məlumat üçün nəzərinizə çatdırıq ki, Çində ümumilikdə yeni növ COVID-19 koronavirusuna yoluxanların sayı 78,4 min ötüb, onlardan 2744 nəfəri ölüb, 29,7 min nəfər isə sağalıb.

Dövlət başçısının Fərmanı qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınmasında müasir texnologiyanın geniş tətbiqinə xidmət edir

Prezident İlham Əliyevin “Qeyri-formal məşğulluğa nəzarət” vahid elektron informasiya ehtiyatına integrasiyası tələb olunan informasiya sistemlərinin və ehtiyatlarının Siyahısı”nın təsdiq edilməsi haqqında” 25 fevral 2020-ci il tarixli Fərmanı ölkəmizdə qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması istiqamətində həyata keçirilən kompleks tədbirlərin müasir texnologiyaların geniş tətbiqi şəraitində səmərəlilikinin artırılmasına xidmət edir.

ratürde səmərələrinin artırılmasına xidmət edir.

Qeyri-formal məşğulluq ölkəmizdə kölgə iqtisadiyyatının yayılmasına rəvac verərək rəqabət mühitinə mənfi təsir göstərməklə yanaşı, işçilərin əmək və sosial hüquqlarının pozulmasına, onların sosial siyorta sistemindən və nəticədə gələcək sosial təminatdan kənardə qalmasına, vergidən yayınmaqla dövlət büdcəsinə daxil olmaların azalmasına getirib çıxarıır. Bu səbəbdən qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması istiqamətində tədbirlərin gücləndirilməsi dövlət üçün esas prioritətlərdəndir.

manında “Qeyri-formal məşğulluğa nəzərət” vahid elektron informasiya ehtiyatına integrasiyası tələb olunan informasiya sistemlərinin və ehtiyatlarının siyahısı barədə təkliflərin hazırlanması tapşırılmışdır. 25 fevral 2020-ci il tarixli Fermanla artıq həmin siyahı təsdiq edilib. Siyahıda ai- diyyəti qurumların (20-yə yaxın qurum) informasiya sistemlə- ri və ehtiyatları ehətə olunur.

Məşğulluq sahəsində lazımi məlumatları özündə eks etdi-rən bu informasiya sistemləri və ehtiyatlarının “Qeyri-formal məşğulluğa nəzarət” vahid elektron informasiya ehtiyatına in-teqrasiyası nəticəsində qeyri-formal məşğulluğun aşkar edil-məsi imkanları, ümumən müasir texnologiyadan geniş istifa-də şəraitində nəzarət tədbirlərinin səmərəliliyi əhəmiyyətli dərəcədə artacaq. Belə ki, artıq iş yerinə getmədən sahibkar - məmur teması minimuma endirilməklə, işəgötürən barədə müxtəlif dövlət qurumlarının elektron informasiya sistemlərin-dəki məlumatların yoxlanılması ilə, elektron audit vəsitəsilə risk qruplarının müəyyən edilməsi mümkün olacaq. Nəticə etibarilə qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınmasına dair preventiv tədbirlərin görülməsi təmin olunacaq.

Zümrüd BAYRAMOVA

LA RAZON qəzeti: Tarixin ən qəddar soyqırımlarından birinin törədilməsindən 28 il ötür

Ispaniya'nın büyük oxucu kütlesine malik LA RAZON qəzeti tində Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə bağlı geniş məqale dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Tarixin ən qəddar soyqırımlarından birinin törədilməsindən 28 il ötür" sərlövhəli məqalədə Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Xocalı şəhərində soyqırımı cinayətinin törədildiyi, qətlam neticəsində uşaqların, qadınların, qocaların amansızlıqla qətlə yetirildiyi, ümumilikdə sahərin xəritədən silindiyi deyd olunur.

Yazında vurgulanır ki, Ermenistan “Dənizdən dənizə Ermenistan” ideologiyası altında Dağlıq Qarabağda azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə siyaseti həyata keçirib, Azərbaycan ərazilərinin 20 faizini işğal edib. Ermenistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan əhalisine qarşı törədilmiş ən dehşətli cinayet Xocalı soyqırımı olub. 1992-ci il fevralın 26-da Xocalı şəhərində törədilmiş soyqırımı nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca qətlə yetirilib, 1275 dinc sakin əsir götürülüb, 155 nəfər itkin düşüb.

Erməni silahlıları dinc azərbaycanlılara qarşı amansızcasına di-
van tutmaqla kifayətlənməyib, qadağan olmuş kimyəvi silahlar-
dan, iri kalibrli mərmilərdən istifadə ediblər. Diqqətə çatdırılır ki,
Azərbaycan ərazilərinin 20 faizini işgal etmiş Ermenistanın həmin
ərazilərdə yaratdığı oyuncaq rejim dönyanın heç bir dövləti tərefin-
dən tanınmır. Xüsusi olaraq vurğulanır ki, BMT Təhlükəsizlik Şura-
sinin münaqişə ilə bağlı qəbul etdiyi qətnamələrə baxmayaraq, Xo-
calı soyqırımı kimi insanlıq əleyhine cinayəti töretmiş şəxslərin hələ
de cəzalandırılmaması təəssüf doğurur.

Natamam təhsil, erkən nikah, qanunsuz kəbin...

Qeyri-rəsmi nikahların qurbanları

Həm islam dindində, həm də Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında cinsi mənsubiyetə görə ayrı-seçkililikin yolverilməsi olduğu göstəriləndə, bir çox məqamlarda bu cür ayrı-seçkililikə rast gəlinir.

Gender bərabərliyinin pozulması hallarına tez-tez rast gəlinir ki, bu da daha çox rayon və kəndlərdə baş verir. Xüsusən də, qadınlar cinsi ayrı-seçkililiyə daha çox məruz qalırlar. Belə ki, qadınların təhsil almamasına sünə maneələrin yaradılması, əmək fəaliyyətindən yayındırılması, erkən yaşda nikaha məcbur edilməsi, fiziki, psixoloji zorakılıqlar, boşanma zamanı yaranan ziddiyətlər kimi problemlər hallar sıx müşahidə edilir.

Müsəris dövrün aktual problemlərindən biri erkən nikahların artmasıdır. Bir çox hallarda rəsmi nikahlardan yayınaraq dini nikahla ailələr qurulur. Bu isə gələcəkdə yaranacaq ciddi problemlər üçün zəmin yaradır. Belə ailələrdə boşanma zamanı bir çox ziddiyətli məsələlər meydana gəlir. Bunlara ümumi emlakin bölünməsi, alimətin ödənilməsi, hətta atalığın tanınması kimi məsələlərdə yaranan problemləri göstərmək olar. Təbii ki, bu kimi faktlar ailə dağılımdan sonra qadının həyatının daha da çətinleşməsinə səbəb olur. Məhz buna görə de, bir çox qadınlar bu kimi hadisələrlə qarşılaşmamaq üçün məcbur qalaraq ailə həyatına davam etməli olurlar. Bu kimi faktları nəzərə alaraq demək olar ki, dini nikah qadının hüquqlarının pozulmasında əsas amillərdənir. Təəssüflər olsun ki, son dövrlərdə dini nikahla qurulan ailələrin sayı artır. Bu nikahlar daha çox erkən yaşda ailə qurmağa məcbur edilən qızlarla bağlı olur. Bunun müxtəlif səbəbləri vardır. Bunlara ailələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşı olmaması, köhnə fikirlilik kimi faktlar addır.

Yetkinlik yaşına çatmayan qızların dini nikahla ailə qurması və rəsmi nikahdan kənardə qalması qanunvericiliyin tələblərinin pozulması ilə yanaşı, qızların müstəqil ailə qurmaq və təhsil almaq hüququnun elindən alınması ilə nəticələnir. Burada ən böyük məsuliyyət isə, məhz valideynlərindən ki, övladlarını təhsildən yayındırın valideynlər ciddi məsuliyyət, o cümlədən, cinayət məsuliyyəti daşımılmalıdır. Hər bir valideyn uşaqlarının xoşbəxt olması üçün çalışır, lakin bəzən düzgün yol seçmir ki, bunlardan bir də məhz erkən nikahların edilməsidir. Belə ki, gənc qızların təhsildən yayınaraq və məisət zorakılığına məruz qalmamasına, qeyri-qanuni yolla ailə qurmasına yol veren şəxslər - ister valideynlər, istərsə də kəbin kəsən mollalar özlərində hüquqi məsuliyyət hiss etməli və bu na yol verməlidirlər.

Yetkinlik yaşına çatan gənclərin qurduğu ailələr sağlam və möhkəm olmaqla bərabər, həm də qanunlardan maksimum istifadə imkanı da əldə edirlər. Qanunlara əsaslanaraq qurulan ailə gələcəkde yarana biləcək problemləri

minimuma endirməklə uşaqlar üçün sağlam bir mühit yaradır. Valideynlərin ayrılmasi kimi hadisələr baş verdikdə maddi və mənəvi çətinliklər uşaqlara daha az təsir edir.

Qadınların məisət zorakılığına məruz qalması da son dövrlərdə rast gəlinən hadisələrdəndir. Bunun qarşısının alınması vacib məsələlərdəndir. Ailə dağılımasının deyə buna səssiz qalmaq ən böyük yanlışlardandır. Bununla ailəde şəxsiyyətlərarası münasibətlərin pozulmasına səbəb olur ki, bundan ən çox zərər çekən məhz uşaqlar olur. Bununla yanaşı, qadınlar seksual qışnamalara da məruz qalırlar ki, seksual qışnamaya qanunən qadağandır. Bununla mübarizə edilməsi gizlədilməlidir. Belə ki, Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 11-ci maddəsinə əsasən seksual qışnamaya görə işəgötürəndən və ya rəhbərindən şikayət etmiş işçilər işəgötürən və ya rəhbər tərəfindən hər hansı təzyiq və təqibə məruz qala biləməzlər.

Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda bu kimi bir çox maddələr mövcuddur. Dövlət tərəfindən ciddi nəzarət edilir. Lakin bunun qarşısını almaq üçün daha ciddi tədbirlərin görülməsi vacibdir. Ən əsası gənclərin bu mövzuda geniş və dəqiq məlumatlandırılmalıdır. Öz hüquq və vəzifələrini bilməklə yanaşı, həm də onların müdafiəcisi olmalıdır.

SAMİRƏ QASIMOVA

“YARAT”
böyüklər üçün ustad
dərslərini gələn ay da
davam etdirəcək

“YARAT” Müsəris İncəsənət Mərkəzində böyüklər üçün “Özünü keşf et” adlı ustad dərsləri mart ayında da davam etdirilecək. “YARAT”dan SİA-ya bildirilib ki, yaradıcılıq ab-havası ilə dolu rəngarəng layihə çərçivəsində martın 4-ü, 11-i, 18-i və 25-də ustad dərsləri keçiriləcək. Ustad dərsləri zamanı iştirakçılar özlərini tamamilə yaradıcılığa həsr edə biləcək. Budəfəki dərslərdə iştirakçılar “rənglər vasitəsi ilə özünü necə ifadə etmək olar?” sualına cavab tapmağa çalışacaqlar. Bütün lezazimatlar XX-XXI əsrlər Azərbaycan Rəngkarlığı muzeyi tərəfindən qarşılanacaq.

“Paşinyan bir daha sübut etmiş olur ki...”

Qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasında martın 31-də keçiriləcək “prezident seçkiləri” günü Azərbaycan üçün çox qeyri-məqbul gündür. Çünkü 31 mart ermenilərin azərbaycanlılara qarşı törediyi soyqırımı günüdür. Bunu SİA-ya politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Politoloqun sözlerinə görə, onlar qondarma seçkilər keçirmekle bir növ Azərbaycan xalqını qıcıqlandırmağa çalışırlar: “Onsuz da bu “seçkiləri” dünya tanımır. Azərbaycan bu əraziləri özünün əraziləri hesab edir. Burada yaşayan adamlar da son vaxtlar Ermənistən vətəndaşlığını qəbul etsələr də, amma əslində, Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Bu nöqtəyi-nəzərdən qondarma seçkilərin keçirilməsi başdan-ayağa beynəlxalq hüquqa, danışqlar prosesine ziddir. Azərbaycan və dünyadan bütün beynəlxalq təşkilatları da bu “seçkiləri” pisləyir və pisləməkdə də davam edəcək. “Seçkilər” heç bir hüquqi nəticə doğurmayaçaq. Sadəcə olaraq, görünür, Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan burada öz adamını iş başına getirmək istəyir. Əgər Bako Saakyan seçilərsə, Paşinyana yaxın bir adamın orada hakimiyət başına gəlməsi gözənləndir. Bunu da sinəsinə döyən Paşinyan bir daha sübut etmiş olur ki, Qarabağ məsələsində nala-mixa vurmağa dəyməz. Qarabağ Ermənistən tərəfində işğal edilmiş ərazilərdir. Azərbaycan bu işğal edilmiş əraziləri heç kimə bağışlamayacaq”.

Almaniyalı tədqiqatçı Xocalıda törədilmiş erməni vəhşiliyindən danışır

Almaniyanın “nex24.news” saytında tədqiqatçı, Cənub-Şərqi Avropa və Qafqaz Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Xristian Yohannes Henrich Xocalı soyqırımı barede müsahibəsi dərc olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, müsahibədə almaniyalı tədqiqatçı Xocalı qırğınında insanların qətle yetirilməsindən, doğma yurd-yuvalarından didərgin düşmək mecburiyyətində qalmalarından danışır. Xristian Yohannes Henrich erməni diasporun və daşnak veteranlarının Xocalı soyqırımında canfeşanlıqla iştirakını qeyd edərək diqqəti erməni vəhşiliklərinin tarixinə yönəldib. Misal olaraq, o, ASALA erməni terror təşkilatı tərəfindən həyata keçirilmiş terror aktlarını göstərib. O bildirik ki, 1990-cı ildə Livanda mühəharibe başa çatdıqdan sonra çoxlu sayıda erməni Ermənistana köçdü və onların bir çoxu məhz yuxarıda qeyd edilən erməni terrorçular idi. Bu terrorçular öz təcrübələrini ister Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində, isterse də Ermənistən daxilində qarşıdurulmalarla istifadə etdilər.

Müsahibədə Xocalıda 613 nəfərin öldürülüyü, onlardan 63-nün uşaq, 106-nın qadın, 70-nin isə qoca olduğu bildirilib. Səkkiz ailənin tamamile məhv edildiyi və bundan eləvə, 1275 nəfərin isə götürüldüyü, 150-dən çox insa-

nın taleyinin isə indiyədək naməlum qaldığı diqqətə çatdırılıb. Bununla yanaşı, Azərbaycan torpaqlarının işğal faktını təsdiq edən və bu işğalın qəbul edilməz olduğunu özündə əks etdirən BMT qətnamələri və digər beynəlxalq regional təşkilatlar tərəfində qəbul olunmuş sənədlərdən söz açılıb.

Koronavirusdan çox onun qorxusu insanları xəstələndirir

Son günlər gündəmi məşğul edən koronavirus xəstəliyi ilə əlaqədar cəmiyyəti təşviş sala bilecək bir çox xəbərlər, mesajlar və s. kimi həqiqəti bir o qədər özündə əks etdirməyən səyyazmaları insanlar arasında yayılır. Bu isə sadəcə qorxu yaratmaqdən başqa bir işə yaramır. Bəs həkimlər bu barədə nə deyir? SİA xəbər verir. Koronavirus haqqında fikirlər, yayılan WhatsApp mesajları haqqında danışmaq istəyirəm. Koronavirusla bağlı çox qorxulu məlumatlar yayılır. Bu qorxu özü daha çox öldürmə qabiliyyətinə malikdir nəyinki, koronavirusun özü.

Nədir koronavirus?

Ailə həkimi Əli Nağıyev bildirir ki, koronavirus SARS deyilən viruslardandır, adı qrip viruslarının bir növdür ki, ağıcyəri zədələmək ehtimalı var: “Ehtimal var, lakin bu 100 faiz zədəleyəcək demək deyil. Hər xəstədə bu hal baş vermir. Koronavirusdan ölmə faktı, dünyada qripdən ölenlərin faizindən çox da yüksək deyil. Ona görə də xəsteliyin yaratdığı qorxu ilə özünüzü psixoloji əziyyət verməyin. Koronavirusdan dünyasını dəyişənlər əsasən yaşlı və ahil insanlardır. İmmuniteti güclü və orta olan heç kim bu xəstəlikdən ölmür. Dünyada 80 minə yaxın yolu xanın insan varsa, ondan cəmi 2 min nəfər ölməsi, (bu da texmini 3 faizdən çox deyil) statistik cəhətdən böyük faiz deyil. Əlbəttə ki, koronavirusa qarşı mübarizə aparmaq lazımdır. Karantin vəziyyəti olmalı, virusa yolu xanınlar karantinə alınmalıdır. Lakin bu o demək deyil ki, her koronavirusa yolu xanın olacaq. Xahiş edirəm WhatsApp mesajlarına yox. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının yadıgi məlumatları oxumağa çalışın. Çünkü bu xəstəlik barədə oxuduqca, bildikcə qorxunuz da azalacaq. Qorxular bilməməkdən üzə çıxır. Bu xəstəliklə xoax yaratmaq istəyənləri məqsədləri ola bilər. Beynimizi mənfiye kökləsek başımıza yanzı o geləcək. Ona görə də beynimizi müsbət kökləyin. Nəyinki koronavirusdan bütün qrip viruslarından qorunmağa cəhd edin. Qrip əlamətləri kimdə görürsünzsə ona maska taxması barədə xəbərdarlıq edin. Nisbətən məsafəli gəzin həmin şəxslərdən. Bütün bular təkcə koronavirus üçün yox, bütün viruslardan qorunmaq üçün sadə, lakin vacib olan önləyici tədbirlərdir. Dünyada QİÇS-e, hepatitlərə, qaraciyər serrozuna yolu xanın ölümələrin sayı bu xəstəlikdən ölenlərin sayından dəfələrlə çoxdur. Bunların hər birini nəzərə alın. Yəni qorxu obyektiv qorxu deyil. Obyektivlik odur ki, tədbir görüsün, özünüzü qoruyun, immunitetinizi gücləndirin. Ən əsası isə qorxularınıza yenilməyin”.

AZƏRBAYCAN FOLKLORUNDA VƏ KЛАSSİK ƏDƏBİYYATINDA HUMANİZM İDEYALARI

Humanizm (lat. *humanus - insana məxsus, insanı*) *insan də-yəri, şəxsiyyət, onun azadlığı, xosbəxtliyi, inkişafı, öz qabiliyyətini nümayiş etdirməyə hüquq kimi tanyan, insan rifikasi həmçinin sosial institutlarının meyari, bərabərlik, ədalətlilik, insan pərvərlik prinsiplərini isə insanlar arasında arzuolunan münasibət norması kimi qiymətləndirir, tarixən dəyişkən dünyabaxışı sistemidir.*

Azərbaycanda humanizm ideyalarının yaranması və inkişafı öz kökləri ilə qədim tarixə bağlıdır.

Azərbaycan xalqına məxsus xüsusiyyətlər - böyüye, aqsaqqala hörmət, imkansızə el tutmaq, acı doyurmaq, ən eñiz neməti qonaq üçün saxlamaq, xəstəyə, əlilə yardım etmək, aman istəyəni bağışlamaq uzun illərdən bəri Azərbaycan xalqının təfəkkür və yaşayış tərzində mövcud olmuş, formallaşmış və daim yeni əlamətlərlə zənginləşmişdir. Bu ideyalar insanların davranışlarında, məişətində, qarşılıqlı münasibətlərində illərlə tətbiq olunaraq bu günümüze gəlib çatmışdır. Sözsüz ki, insana humanist münasibətin təzahürü bir çox sahəde xalqın davranışında, əməlinde, adət və ənənəsində özünü göstərir. Yeni həmin davranış, hərəkət, əməller insanların yaşayış, həyat tərzinə çevirilir. Bu həyat tərzində olan humanist cəhətlər daxildən hiss olunmur. Çox vaxt kənar-dan gələnlər bunu daha yaxşı görür. Ona görə ki, Azərbaycana gələn-xarici qonaqlar xalqımızın insan pərvərliyini, humanistliyini, böyük hissələrə sahibliyini daha tez duyar. Xeyirxahlıq, hamiya yaxşılıq hissi xalqımızın ayrılmaz, özünəməxsus xüsusiyyətidir. "Qədim azərbaycanlılarıların əlaqə üç sözlə ifadə olunurdu: xeyirxah fikir, xeyirxah söz, xeyirxah əməl. Yəni insan bütöv olmalıdır, düşüncəsi ilə əməli, sözü ilə işi arasındada ayrılıq olmamalıdır: "Ya göründüyü kimi ol, ya da olduğun kimi görün!" (C.Rumi).

Müsəir mütəfəkkirlərimiz də xeyirxahlığı, yaxşılığı, insana məhəbbəti təbliğ edirlər: "Allah o insanları sevir ki, onlar başkasına, xalqa, cəmiyyətə fayda vermək cəkinmir, təmənnəsiz yaxşılıq edir, günahsız adamları incitmır, onlara əzab-əziyyət vermır, daim yaxşılıq etməye, xidmət və qulluq göstərməye, el tutmağa çalışır. Məhz bu kimi cəhətlər xeyir sayılır və dində təbliğ olunur. Yeri gəlmışkən deyək ki, islama Məhəmməd peyğəmbərin ləqəb-lərindən biri elə Xeyrülbəşər adlanır (yeni bəşərə, insanlara xeyir verən, insanların en yaxşısı)". Azərbaycan nağılları, dastanları, əfsanə və rəvayətləri xeyirxahlıq, insan pərvərlik, humanizm, ədalət prinsipləri üzərində köklənmişdir. Onların hər biri insanı mərdliyə, düzlüyə, ədəalte, xeyirxahlığı, yaxşılığı çağırır, insana məhəbbət aşılıyor. "Koroğlu", "Qaçaq Nəbi" kimi dastanlarda qoçaqlıq, igidlik, qəhrəmanlıq tərənnüm edilmək yənəni humanizm, insana xeyirxah münasibət, kasiba el tutmaq, acı doyurmaq və s. b. kimi humanist ideyalar öz əksini tapmışdır. Şifahi xalq yaradıcılığının mühüm türkib hissəsi olan Azərbaycan atalar sözleri, xalqın təzahürüdür. Atalar sözlerinin har birində bir fəlsəfi fikir, bir xalq düşüncəsi ifade olunub. Atalar sözləri həyatın bütün sahələrini əhatə edir. Humanizm ideyalarını əks etdirən atalar sözləri də saysızdır. Onlar, həqiqətən də, bir çox türk xalqlarının yaratdığı milli mədəniyyətin ən zəngin, ən ulu qaynaqlarından biridir. "Kitabi-Dədə Qorqud" çicəkləri solmaq bilməyən əbədi təzə-tər qalası bir sənət nümunəsidir. Bu kitabı cəsarətələ Azərbaycan şifahi və yazılı ədəbiyyatının babası adlandırmışdır. Qədim ədəbiyyatımızın təqlin və təqdir etdiyi müdrik, mənalı fikir-

lər, zərif, bəşəri duyğular öz başlangıcı böyük "Kitabi-Dədə Qorqud" nəhrindən götürür". Hər bir boyda xalqın düşüncəsi və əxlaqını əks etdirən təmiz və ülvə hissələr, bəşəri duyğular, insan pərvərlik, humanizm aşılanır. Bu hissələr yaşayın və davranan insanın xeyire, səadətə ətəcək döndə-döndə təkrarlanır. "Dirse xan oğlu Buğac xan boyundan" Dirse xanın xatunu ona belə məsləhət görür; "Ac görsən, toyurgıl! Yalıncıq görsən, tonatgil! Borcluyi borcundan müqabilənə "Bir ağız dualının alqışla Allah-Teala bir əyal verdi. Xatin hamile oladı. Bir neçə müddətən sonra oğlan toğurdu". Burada göstərilir ki, heç bir yaxşılıq, xeyirxahlıq itmir, yaddan çıxmır və sonda xoş nəticə verir. "Salur Qazanın evinin yağmalandığı" boyda kafərlərin qeyri-insani hərəkətləri ilk önce onlara uğur getirse də, sonda fəlakətlə neticələnir. Burada yənə də eyni fikir, lakin əks müstəvidə verilmədir. Yəni pisliyin faydası yoxdur, rəzalet və nifret doğurur, xeyirle, fayda ilə neticələnmir: "Kafərin casusu casusladı. Vardı kafərlər arğını Şökli Məlikə xəber verdi. Yeddi bin qaftanının ardi yurtixlu yarımından qara saçlı, sasi dirlü, din düşmeni alaca atlu kafər bindi yilgidi, dün burcuğunda Qazan bəgin ordusuna gəldi. Altun ban evlərin kafərlər çapdırılar, qaza bənzər qızı gelini çırçırdırlar. Tölə-tölə şahbaz atlarını bindilər. Qatar-qatar qızıl dəvelərini yetdi. Ağır xəzinesini, bol aqçasını yağımaladılar. Qırq ince bellü qız ilə Boyı uzun Burla xatun yesir, getdi. Qazan bəğin qariciq olmuş anası qara devə boynunda asılı getdi". Bu setirlərdə xeyanətkarlıqla döyüş apanıması ilə pislenmək yanaşı əmlakın dağılıması, xüsusən də, silahlı münaqışdə iştirak etməyen mülki əhalinin qadın və qocaların girov götürülməsi də pislenir. Azərbaycanın görkəmli filosu F.Qasimzadə "Kitabi-Dədə Qorqud" əsərində əlaqə dəyərlərdən bəhs edərkən həmin hərəkətlərə sade çobanın verdiyi qiyməti oğuz övladının humanizm ruhunun tecəssümü kimi qeyd edir: "Pak və müqəddəs işlərin, savab və necib hərəkətlərin, halal əməllərin xoş nəticələr verəcəyinə və əksinə, murdar və rəzil hərəkətlərin, çirkin və haram əməllərin pisliklə qurtaracağına inanan, Allahi haqqı sevən, əqidəli çoban kafirlərə nifret və qəzəbəni bildirəkən deyir ki, sizin tutduğunuz alçaq əməller üzündən təbət da ağlayır, dağları otsuz, çayları susuz qalmışdır". Beynəlxalq humanitar hüquq hərbi əsirlərin kütlənin marağından mühafizə edilməsini tələb edir. Kafər Şökli Məlikin əməlləri bu cəhətdən də nifret doğurur. O, əsir götürdüyü Qazan xanın arvadı Burla xatunu kef məclisində getirməklə rüsvay etmək istəyir: "Şökli Məlik kafərlərlə şən-şadman yeyüb-icüb oturadı". Aydır: "Beglər, bilürmisi. Qazana necə heyf eləmək gərek: Boyı uzun Burla xatununu getürüb, sağraq sürdürmək gərək!" dedi. "Qırq ince belli qız içinde Burla xatunu tapmaq mümkün olmadıqda isə kafər dəha bir qəddarlıqla el atmaq qərarına gəlin". Mərə, vann Qazanın oğlu Uruz-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldılması, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

di. Zərdüşt deyirdi: "Bütün yaradılışa, hər şeyden əvvəl sülh və əməniyyət diləyirəm"... Zərdüşt özünü belə təqdim edir: "Öz içimi nurlu işçila dolmuş gördüm. Sən məndən soruşanda "Sən kimsən, kiminləsen": Mən dedim: "Mən Zərdüştem - dülük carçısı!" Sənin "Sən nə etmək istəyirsən:" sorguna belə cavab verdim: "Hər dəfə oda sitiyış edəndə yaxşı şeylər fikirləşmək istəyirəm!" Zərdüşt demişdi: Mən o adamı sevirəm ki, böyük insana ev yapmaq, ona torpaq, heyvan və bitki hazırlamaq üçün çalışır və keşflər edir". Zərdüştlükdən sonra Azərbaycanda yayılmış telim məzdəkili id. Məzdək teliminin əsas müddəası ədaletli cəmiyyət qurmaq, insanlar arasında əmlak bərabərliyi yaratmaq idi. Qaynaqların birində bu ideya belə şərh olunmuşdu: "Allah insanlara ona görə əmlak vermişdir ki, onlar bunu öz aralarında bərabər bölüşdürsünlər. Lakin insanlar biri-birini ağır ədaletsizliyə düber edirlər. Onlar (məzdəkler) deyirlər ki, (əmlak) varlılardan alıb yoxsullara vermək və bununla da varlıların hesabına onlara öz mülkiyyətini qaytarmaq isteyirlər".

Azərbaycanın istiqlaliyyətini bərpə etmək, onu yadellilərin tapdağından qurtarmaq xürrəmələrin əsas ideyası idi. Xürrəmələr belə hesab edildilər ki, dünya daim mövcud olduğu kimi, insanların ruhu da əbedidir. Dünyada iki qüvvə - xeyir və şər arasında fasilesiz mübarizə gedir. Həm də bu mübarizədə xeyrin şere qalib gələcəyi labüddür. XIV əsrin 2-ci yarısında Azərbaycanda və Şərqdə Nəiminin yaratdığı təlim-hürufilik geniş yayılmışdı. Hürufiyyin əsas ideyası insanı müqəddəsleşdirmək, alılahlaşdırmaq və ona qovuşdurmaq idi.

Nəimi və Nəsimi kimi dühaların

VAHİD ÖMƏROV,

fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Müxalifət mitinq xəstəliyinə düşçər olub

Ictimai-siyasi proseslər-dən kənarda qalan müxalifətin dağıdıcı qanadı fəaliyyətini, əsasən, küçə yürüşlərinə, mitinqlərə həsr edib. Bu da müxalifətin gərəksizliyini, zeif və sönük durumda olduğunu göstərir. Sual olunur niyə müxalifət sivil, konstruktiv mövqedən uzaq durmağa çalışır? Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz bunun səbəbini müxalifət baş bilənlərin yanlış və xaricdən verilən sifarişlər əsasında siyaset aparmaları ilə əlaqələndirdilər.

"Yurdaş" partiyasının sədri Mais Səfərli:
"Müxalifətin məkrili planları baş tutmayacaq"

- Bütün bunların hamısı müxalifətin son dərəcə acınacaqlı bir vəziyyətə düşməsindən irəli gəlir. Uzun illərdir eyni şəxslər müxalifət düşərgəsindədirler və ölkədə keçirilən bütün seçki-ləri uduza-uduza gəlirlər. Müxaliflər düşdükleri acınacaqlı vəziyyətin səbəbini özlərindən və öz fəaliyyətsizliklərindən axtarmaqdansa, başlayırlar

şər-böhtanla məşğul olmağa. Yəni onların işləri ağa qara deməkdən ibarətdir. Müxalifətin icazəsiz küçə yürüşlərinə, mitinqlərə daha çox maraq göstərməsi, qarışdurmala cəhd etməsi ölkəmizin ugurlarına qısqancılıq hissi ilə yanaşan və inkişafımızı istəməyən xaricidə olan bəzi dairələrin diqqətini cəlb etmək istəyindən irəli gəlir. Onsuz da müxalifət düşərgəsini təmsil edən bu şəxslər, düzgün danışmırlar və xalq tərəfindən də heç bir siyasi dəstəyə malik deyillər. Bu günde qədər müxalifət təmsilçiləri tərəfindən icazəsiz aksiyalar keçirilib və hər dəfə de uğursuzluğa düşçər olublar. Azərbaycanı istəməyen qüvvələr çalışırlar ki, ölkəmizdə stabillik pozulsun. Bir sözə, onların nə düşünməsindən və nə etməsindən asılı olmayaraq, heç vaxt ölkəmizlə bağlı məkrili planları baş tutmayacaq. Onları iflas gözləyir.

GÜLYANƏ

Erkin Qədirli kimə və nəyə eyham vurub?

Və ya "REAL" rəsmisindən AXCP-yə siyasi mədəniyyət dərsi

Bəllidir ki, dağıdıcı müxalifət düşərgəsində ölkədə cərəyan edən ictimai-siyasi proseslər kontekstində davamlı şəkildə ittihamlar, qarışdurmalar və ziddiyətlər yaşınmaqdadır. Hətta belə demək olar ki, mövcud hal adıqəkilən düşərgədə adı hala çevriləb.

Kimlərse seçkilərə qatılırsa, onlar dərhal xəyanətkar elan olunur və hakimiyyətə iş birliyində günahlandırılır, seçkilərə getməyənlər isə sən demə "əsl müxalifətçi" hesab olunurlar. Lakin unudulur ki, bu gün ittiham edənlər vaxtılıq özləri ittiham olunanlar cərgəsində olublar. Bu baxımdan, həm də belə qənaətə gəlmək olar ki, "hakimiyyətə işleyirsən" suçlamaları zamanında onların özlərinə də yönəlib.

"REAL" rəsmisi:
"Satqınlıq səhbətini cəbhəçilər edir"

AXCP və "Milli Şura" cütlüğünün ar-tiq geride qalmış 9 fevral parlament seçkiləri fonunda digər müxalifət cənahını ittiham etmələri, xüsusilə "REAL" funksioneri Erkin Qədirliyi ittidarla iş birliyində günahlandırmaları ikincinin birinciləri sərt cavabı ilə nəticələnib. "Mənim, ya da elə bütövlükde "REAL" in ünvanına belə "ittihamları da gördük", deyə münasibətini açıqlayan E. Qədirli satqınlıq səhbətərinin daim cəbhəçilər, daha daqiqi isə AXCP sədri Əli Kərimli tərəfindən yönləndirildiyini bildirib. Belə ki, "Satqınlıq səhbətini cəbhəçilər edir", deyən Qədirli onların ritorikasında terminoloji aydınlığını olmadığını söyləyib.

Maraqlıdır ki, "REAL" təmsilçisi özünü bu partiyasının üzvü olduğunu əsas gətirərək, AXCP-ni, ya da bütövlükdə müxalifəti satmadığını ilginc nüanslarla sübuta yetirib. Misal üçün o deyib ki, hər kəs yalnız öz təşkilatını

sata bilər: "Məsələn, mən heç cür AXCP-ni və ya başqa müxalifət partiyasını sata bilmərəm. Çünkü onların arasında heç bir öhdəliyim yoxdur. Mən, nəzəri olaraq, ancaq "REAL" i sata bilərəm ki, belə bir şey baş verərsə, bundan ancaq "REAL"çılar narahat ola bilərlər".

"Partiyalarından gedən hər kəsi az qala satqın adlandırırlar"

"İkinci, bir təşkilatdan çıxıb başqa təşkilata girmək, ya da heç bir təşkilata girmədən vaxtılıq üzv olduğun təşkilatı tənqid etmək satqınlıq deyildir. "REAL"dan çox adam gedib, arası "REAL"ı tənqid edirlər, amma heç bir "REAL"çı onları satqın adlandırma, cənubi burada satqınlıqdan səhbət belə gəde bilməz. Belə səhbətəri ancaq cəbhəçilər edirlər, partiyalarından gedən az qala hər kəsi satqın adlandırırlar" - deyə E.Qədirli bildirib.

Satqınlılığın ancaq bir təşkilatda qalaraq, başqa təşkilata işləmək olduğunu xatırladan E.Qədirli AXCP-çilər dən fərqli olaraq, təmsil olunduğu partiyada bənzər halların yaşanmadığını bildirsə də, daha bir məsələyə də toxunub - yuxarıda qeyd edilən "hakimiyyətə işləmek"...

Məsələ ondadır ki, bu gün Azərbaycan xalqının və dövlətçilik maraqlarının əleyhinə uzun illərdir ki, fəaliyyət göstərən dağıdıcı müxalifət ünsürləri zaman-zaman xarici təşkilatlarla, coxsayılı beynəlxalq QHT-lərlə sifarişlər esa-

Müasir Müsavat partiyasının sədri Hafiz Hacıyev: "Müxalifəti təlimatlaşdırın, öyrədən qüvvələr var"

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Müxalifət iqtidardan bunları öyrənməlidir!

Azərbaycan iqtidarından apardığı uğurlu kadr islahatları, xüsusiət gəncələşdirmə siyasetinin vüsət alması digər bir məsələni də gündəmə gətirir - əgər bu islahatlar hakimiyətdə aparılırsa, müxalifətə uzun illərdir ki, var-gəl edən "liderlər" niyə bu addımdan örnək götürərək, istəfa vermir, yerlərini gənclərə ötürür? Əslində, biz bu məsələyə yanaşmadan önce, bir neçə digər detalları da xatırlada bilərik. Misal üçün, fakt budur ki, hazırda AXCP-yə sədrlik edən Əli Kərimli bu kürsüdə iki onilliklə boyudur ki, oturub.

Hətta partiyanın bir neçə il əvvəl keçirilən qurultayında sədrliyə namizədlərini irəli sürmüş insanlar sonradan müxtəlif xəyanət ittihamlarında suçlanaraq cəbhədən uzaqlaşdırıldılar və Ə.Kərimli yenidən sədr "seçildi". Əgər bu gün sıratı cəbhəçilərdən kimse Ə.Kərimlinin istefasını, partiyada gəncələşdirmə mühitinin yaradılmasını tələb edirə, mütləq sədrin telefonu düşür və dərhal oradan çıxarıllır. O cümlədən, bu gün təkcə Ə.Kərimli deyil, həmçinin onun qoca və naftalin qoxusu verən müavinləri də möhkəm-möhkəm öz kürsülərindən yapışaraq, eyni addımı atırlar. Dündür, ötən il yaşının cavan olmasına baxmayaraq, Fuad Qəhrəmanlı ailəsindən baş verən və səs-küy yaranan, ictimailəşən məlum məsələlərə görə sədr müavinliyindən istəfa verdi, amma bu istefanın da onun öz xoş ilə verməsini düşünmək sadələvhələk olardı. Söz yox ki, belə bir mühitin formalşması əvvəl-axır AXCP-də partlayışa səbəb olacaq və artıq bunun da cücertiləri görünməkdədir.

Bənzər vəziyyət xaltası AXCP-nin əlində olan "Milli Şura"da da davam edir. Bu gün Ə.Kərimlinin yandaşı sayılan və dəfələrlə xəyanətkarlıqları ilə bədnam ad qazanan qurumun sədri Cəmil Həsənlı də siyasi və s. uğursuzluqlardan sonra istefaya getməli, ümumiyyətlə, yaşının qurub çağında digər müxalifəçilərə örnək olmalı idi. Amma ictimai rəy nə görür? İctimai rəy görür ki, bu qoca professor ölkədə sabitliyin pozulması üçün dəridən-qabıqdan çıxır, hətta Qərb ölkələrinə, xüsusiət ABŞ-a ardıcıl, uzunmüddətli səfərlər edərək, dövlət əleyhinə qurulan planların iştirakçısına çevirilir, erməni lobbisi ilə necə deyərlər, "çaşka-lojka" olur. Bütün bunlardan sonra isə, istefası, siyasi arenanı tərk etməsi tələblərinə məhəl qoyularaq, sözün həqiqi mənasında qoca inadçıya çevirilir. Əgər nəzərə alarsaq ki, bu gün Müsavat partiyasında da başqanlı-müavinli hər kəs yaşı nəsildən ibarətdir, onda her şey bütün çılpاقlığı ilə aydın olur.

Hazırda Azərbaycan müxalifətində "Ümid" partiyasının sədri İqbal Ağazadəni, ADP-nin sədri Sərdar Cəlaloğlunu, KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlunu, AXP sədri Pənah Hüseyni, ASDP sədri Araz Əlizadəni, ALP sədri Əvəz Temirxani, ALDP sədri Fuad Əliyevi, VAMP sədri Hacıbaba Əzimovu, "Milli Birlik Hərəkatı"nın sədri Lalə Şövkəti, "Azadlıq" partiyasının sədri Əhməd Orucu, VHP sədri Sabir Rüstəmxanlı və s. bir çox (hətta lap çox-R.N.) müxalifət partiyalarının rəhbərlərini göstərə bilərik ki, onlar sədrlik kürsüllərini tərk edib, yerlərini gənclərə təhvil vermək fikrində deyillər. Əksinə, hətta vaxtılıq sədr olub, sonradan istefə verənlər yenidən partiyalarına sədr keçmək arzularını gizlətmirlər. Buna misal olaraq, AMİP-in qurucusu Etibar Məmmədovu göstərə bilərik. Yaxud, bu gün özüne "MSDM" adlı təşkilat yaratmış Müsavatın sabiq başqanı İsa Qəmbərin də elinə fürsət düşən kimi, hemin partiyaya başqan seçilmək arzusunda olması sırr deyil. Nəticədə isə, fakt budur ki, bu gün ölkəmizdə aparılan coxşaxəli islahatların paketi çərçivəsində uğurlu kadr islahatlarının aparılması artıq öz uğurlu nəticələrini verməyə başlayıb. Bütün bunlar isə bilavasitə Azərbaycan xalqı və dövləti üçün vacib amil olaraq göstərilir, qiymətləndirilir. Müxalifət isə baş verənlərdən nümunə göturmək yerine, qocalır, yaşlaşır və belə getsə, ömrünü də başa vurur. Hər halda göstərilen faktlar da belə qənaətə gəlməyə kifayət qədər zəmin yaratmaqdadır.

Rövşən RƏSULOV

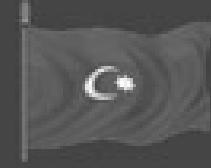
İslamda humanitar insan hüququ

Islam (ərəbcə-itaətetmə), müsəlmanlıq - ən yayılmış dinlərdən biridir. İslam VII əsrin əvvəllərində Qərbi Ərabistanda, Hicazda meydana gəlmış və həmin dövrə də onun prinsipləri formallaşmağa başlamışdır. Ərbistan yarımadasında VII əsr cəmiyyətində sosial - iqtisadi və ümumiyyətləri dəyərlərin müasir anلامı demək olar ki, mövcud deyildi.

Məlumdur ki, həmin dövr beşətərixinin cəmiyyətin həyat şəraitini baxımdan ən ağır dövrü kimi xatırlanır. Bu dövrdə silahlı münaqışeler de vəhi xarakter daşıyırırdı. Dağıntılar, amansızlıq, canlıların və ölülərin bədən üzvlərinin kəsilmesi, emlakın mehv edilməsi həmin dövrün yayılmış hadisələri idi. Döyüscülər və qeyri-döyüscülər arasında heç bir fərq qoyulmur, qadınlar, uşaqlar, qocalar, yaralılar heç bir mühafizədən istifadə etmirdilər. Əmlakın xarakterindən asılı olmayaraq dağıdılmasına heç bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmurdu. Hərbi əməliyyatların əsas prinsipi “zərurət qanun tanımır” qaydası idi. İslam cəmiyyət və onda davranış haqqında öz baxışlarını irəli sürdü. Bu baxışların mənbəyi Quran və sünne idi. Quran sözünün mənası “oxumaq”, “teleffüz” etmək, daha doğrusu, Allahdan Məhammed eleyhissə-lama nazıl olan sözlərin oxunması, teleffüz edilməsi deməkdir. Müsəlmanlar Quranı Allahın kələmi, ilahi vəhbi hesab edirlər. Quran-Kərim müsəlmanlığın dini-fəlsəfi, hüquqi qaynağı olmaqla yanaşı, həm də çox mühüm bir edəbi-tarixi səhnədir. Sünne (ərbəcə adət, hərəkət tərzi, davranış) - Məhammed Peyğəmber və onun kəlamları haqqında hədisləri təşkil edən müqəddəs rəvayətlər məcmusu, sünnilik məzəhəbinə etiqad edən müsəlmanların müqəddəs kitablarıdır. Sünne Qura-nı izahlı eləvələr verir və dini əhəmiyyətinə görə Qurandan sonra ikinci yeri tutur. Artıq Quranın ilk ayələrində hərbi əməliyyatların aparılması haqqında göstərişlər öz əksini tapmışdı. Hər şeydən evvəl onu qeyd etmək lazımdır ki, beynəlxalq humanitar hüququn principləri kimi çıxış edən mərhemət və humanizm islam üçün səciyyəvi olan cəhətlərdir. İslam təlimi insana düzgün yol göstərmək işində kobudluq və zor işlətməyi qətiyyətlə rədd edir. Bunu tarixi hadisələrlə səsləşən bir sıra sənədlərin timsalında açıq-aydın görmək olar. Məsələn, islam qoşunlarının Mavərəü'l vilayətlərinin, Ermənistənin, Şirvanın, Muğanın və s. əhalisi ilə bağlıqları müqavilələrde yerli sakın-lərin təkcə əmin-amalığın təmin edilməsi, mülkiyyətinin qorunub-saxlanması deyil, həm də dini etiqad azadlığını, öz məbədlərində və səcdəgahlarında dini ayın və mərasimləri serbest icra etmək haqqının toxunulmazlığı xüsusi bəndlə qeyd olunurdu. Digər tərəfdən, Peyğəmberə mötəbər hədisləri, həmçinin, erkən müsəlman icmasının nüfuzlu nümayəndələrinin həyat və əməllərinə dair məlumatlar sübut edir ki, o vaxt hərbi əməliyyatların aparılması belə insanlığı mülahizələri əsasında ölçülüb-biçiliirdi. Allahın elçisi əmirlərə və sərkərdələrə təpsirirdi ki, özbaşnalığı, uşaqların, qadınların, qocaların və xəstələrin öldürülmesine, tarlaların, zəmilərin, bağ və bostanların talan edilməsinə, ibadət yerlərinə və xeyriyyə tikililərinə ziyan vurulmasına yol verməsinlər. Fəcruislam dövrüne dair mənbələrdə xəlifə Əbu-Bekr es-Siddiqin belə bir, ibrətamız nəsihətinə tez-tez rast gəlmək olur: “Yaralı adamları vuruşmayın, axı onun şərəfi artıq əlindən getmişdir”. İbn-əl Əsir göstərir ki, Əbu Bekr islam döyüscülərinə belə öyündə nəsihət verirdi: “Düşmənleri şikəst etmeyin, ne kiçik uşaqları, ne də

çoç qoca adamları, nə də qadınları öldürmeyin, xurma ağacılarını qırıb yandırmayın, meyve ağacılarını tələf etmeyin, yemek üçün lazımlı olanlardan başqa qoyun, inek və dəvəleri kəsmeyin. Siz hücrələrdə dini ayinlə məşğül olan adamların yanından keçəcəksiniz, onları rahat buraxın və məşğələrinə mane olmayın". A.Paşa zadə qeyd edir ki, hətta düşmənin təhlükəsiz sığınacaq istəməsinə rədd cavabı verilməmelidir - islam düşmənə də himayədarlıq göstərməyi tövsiyə edir. Əger (basqına uğrayan) müşriklərdən biri səndən aman istəsə ona aman ver, ki, o, Allahın kəlamını (Quranı) dinləsin. Sonra (islami qəbul etmediyi təqdirdə) onu əmin olduğu (müşriklərin yaşadığı) yerə çatdır. Çünkü onlar (haqqı) bilməyən bir tayfadır!" (et-Tövbə surəsi, aya 6) Əli Hümmət Bərki və Osman Kəskioğlu İsra və Nəcm surəsinin ayələrindəki təbliğati 12 hökm halında cəmləşdirmiş, onlardan 7-cisi belə ifade olunmuşdur: "Nahaq yerə heç kimi öldürmeyin. İnsan qanı tökmək ən böyük günahdır. İnsanı öldürmək ən pis canavarlıqdır. İnsanların mədəni səviyyəsi, həyatı təhlükəsizliyi ilə ölçülür. Mədəni insan, insan öldürmez. Yaxud belə rəvayət olunur ki, günlerin birində bir ərəb Peyğəmberin bir uşağı qucağına alıb, öpdüyüünü görmüş və təccübə: "On uşağım var, heç birini öpməmişəm" - demişdi. Məhəmməd əleyhissalam ona "Mərhəmət etməyənne mərhəmət olunmaz" deye cavab vermişdi. Beynəlxalq humanitar hüquq mühərabənin qadağan edilməsini qarşısına bir məqsəd kimi qoymasa da, her bir haldə himayədə olan şəxslərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün döyüşen tərəflər arasında sülh müqavilələrinin bağlanması dəstəkləyir. Qeyd etmek lazımdır ki, islamda həmişə sülhə meyil, mübahisəli məsələlərin müqavilələrinin bağlanması yolu ilə həlli və müqavilə öhdəliklərinin yerine yetirilməsi zəruriliyi tövsiye olunur. Mühərabələrdən çəkinmek, sülhə meyil etmek, sülh təklifinə hörmətlə yanaşmaq, barışğa gələnləri bağışlamaq, ancaq özüne qarşı döyüşenlərlə döyüşmək kimi müddəalar Quranın müxtəlif ayələrində öz təsbitini tapmışdır. İslamiyyət-dən əvvəl, ərəblər arasında ardi-arası kəsilməyen mühərabələr olurdu. Onların içində ən qanlı və təhlükəlilərindən biri Fisar mühərabəsi olmuşdur. Haram aylar (Məhərrəm, Rəcəb, Zilqədə, Zilhicce) baş verdiyi üçün bu hərbi belə adlandırmışdır. Bu mühərabə Qüreyş ilə Kaus qəbiləsi arasında baş verərək dörd il davam etmiş və nəhayət sülh sazişi ilə başa çatmışdır. Həzreti Peyğəmber də bu müqaviləni bağlayanlar arasında olmuşdur. Ona Peyğəmberlik verildikdən sonra bu müqavilədən bəhs edərkən belə demişdir: "Bu gün də, ele bir müqaviləni bağlamağa dəvət olunsam, onu tərəddüsüz qəbul edərəm". Beynəlxalq hüququn əsas prinsiplərindən biri de müqavilə öhdəliklərinin vicdanla yerinə yetirilməsidir. Bu müddəə Quranı-Kərimdə öz ifadəsini tapmışdır: "Müqavilə bağladıqdan sonra size qarşı bir naqışlıq etməmiş (onun şartlarını pozmamış) və sizin əleyhinizə heç kəsə yardım göstərməmiş müşriklər istisnadır. Onlara əhdinə axıra qədər (müddəti bitənədək) vəfa edin. Şübhəsiz ki, Allah müttəqiləri (əhdi nəhaq yerə pozmaqdan çəkinənləri) sevər. (et-Tövbə surəsi, aya 4). "Onlar sizinle doğru-düzgün davrandıqca (əhdi pozmadıqca) siz də onları doğru-düzgün dolanın". Həqiqətən, Allah müttəqiləri (xəyanət- dən, əhdi pozmaqdan çəkinənləri) sevər". (et-Tövbə surəsi, aya 7). "Əger əhd bağladıqdan sonra andlarını pozsalar və dininizi yamanlayıb təhqir etsələr, (sözlərinin üstündə durmayan) küfr başıcların ilə vuruşun". (et-Tövbə surəsi,

aya 12). "Kim bağışlaşa və banışığa gəlsə, onun ecri Allahın öhdəsindədir" (əş-Şura surəsi, aya 40). "Əger onları (düşmənlər) sülhə meyil edirlərse, sən də ona meyil et" (əl-Ənfal surəsi, aya 61). "Kim ki, sizə qarşı tecavüz etdi, siz də ona qarşı tecavüz edin, eynən o siza qarşı tecavüz etdiyi kim?" (əl-Bəqrə surəsi, aya 194) Kim ki, sizə selamlı-sühl dilədi, bu dünya heyatının təsadüfləri (mal-dövlət, mənafət) ardınca qacaraq, ona deməyin ki, "Sən mömin deyilsən", (ənNisa surəsi, aya 94). Həqiqətən, Allah onlara kömək etməyə qadirdir. O kəslərə ki, haqsız yerə, təkcə "Rəbbimiz Allahdır" deyirlər deyə öz yurdlarından çıxarılmışlar. (əl-Həcc surəsi, aya 39-40). "Sizinlə döyüşənlərlə Allah yolunda siz də hərb edin. Tecavüz etməyin, zira Allah tecavüz edənləri heç sevməz" (Bəqərə surəsi, aya 190). İslamşunaslar bu ayəni "mühərabə aparılmışına yalnız özünümüdafia məqsədilə, həm də dəqiq müəyyənəşdirilmiş sərhədlər çərçivəsində yol verilməsi kimi şərh edirlər". Vidcan azadlığı pozulduqda, insan hüquqları tapdalandıqda, vətən torpağı təhlükə qarşısında qaldıqda islam müqavimət göstərməye çağırır. "Başqasını öz ev-əşiyindən məhrum etməyə çalışan, onu öz torpağından didərgin salmağa, ona mənəvi köləlik aşılamağa səy göstəren adam dəhşətli bir cinayet işlətmış olur və onu rədd etmək zəruridir". İslam mühərabəni yalnız o vaxt məqbul hesab edir ki, adamların həyatı təhlükə qarşısında qalmış olsun və onlan müdafiə etmək üçün başqa bir yol olmasın. Quranda silahlı münaqişələrlə bağlı hüquqi tənzimini tapmış məsələlərdən biri əsirlerle davranışdır. Əsir problemi və onun həlline islamın ilk ilərində baş vermiş silahlı münaqişələr zamanam daha çox təsadüf olunur. İslamda ilk hərb olan Bədir döyüşü" zamanı çoxlu əsir götürülmüşdü. Həzreti Peyğəmber əsirleri müsəlmanlar arasında böldü. Onları incitməyi əmn etdi. Əsirlərə təmiz paltar verilməsini söyləyen Peyğəmber onlara qarşı nə ediləcəyini həla bilmirdi. Əsirlərin arasında Şüheyil ibni Əmr adında birisi var idi ki, bu adam çox məşhur xətib idi və Peyğəmberin əleyhine hər zaman nitq söyləyərdi. Həzreti Ömer bu adamın bundan sonra Peyğəmberin əleyhine danışmasının qarşısını almaq üçün iki dişinin çəkilməsini təklif etmişdir. Peyğəmberimiz, "mən bir ada ma cəza versəm, Allah da mənə Peyğəmber olsam da, eyni cəzani verər", demişdi." Bədir döyüşü zamanı əsir götürünlərin taleyi ilə əlaqədar Peyğəmber və onu müşayət edənlər arasında müzakirə keçirildi. Bəziləri əsirlərə görə xərac almağı təklif etdi. Sonradan xəlifə olmuş Ömer allahsızlar" edam etməyi tələb edirdi. Peyğəmber onu müşayət edənlərin eksriyyətinin fikrini qəbul edib hərbi əsirlərə görə xərac alıb onları azadlığa buraxmayı qərara aldı. N.V.Jdanov bununla da əsirlərə davranış sahəsində president yaradığını qeyd edir. Beynəlxalq humanitar hüquq döyüş əməliyyatları başa çatdıqdan sonra əsirlərin repatriasiyasını tələb edir. Bu müddəələr Quranın ayələrində öz əksini tapmışdır. Belə ki, silahlı münaqişə başa çatdıqdan sonra əsirlərin fidye əvzinə azad edilmesi və ya pulsuz-parasız buraxılması Məhəmməd surəsinin 4-cü ayəsində təsbit olunmuşdur: "(Ey möminlər!) Kafırlarla (döyüş meydənində) qarşılaşığınız zaman boyunlunu vurun. Nəhayət, onlar məglub (əzib-şiküt) etdikdə, (qaçmasınlar deyə, əl-ayaqlarını) kəndirə möhkəm bağlayın. Sonra da mühərabə bitdikdə onları ya (boyunlarına minnət qoyub) məccani, ya da fidye müqabilində azad edin! (İstəsəniz əsirləri bağışlayıb pulsuz-parasız azad edər, ya onları mübadilə edər,

Azerbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kültüri İformasiya Vəsitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti cərçivəsində hazırlanıb

ya da müeyyen məbləğ pul, mal müqabilində buraxarsınız). (Əmr) beledir! Əger Allah istəsəydi, onlardan (başqa cür-mühəribəsiz de) intiqam ala bilərdi. Lakin O sizin bir-birinizle imtahana çəkmək üçün (vuruşmağınızı emr etdi)". Bəqərə surəsinin, 177-ci ayesində əsirlerin azad edilməsinə mahni səfər edən şəxslərin əməli alqışları: "Allaha ibadət və yaxşılıq üzlərinizi Şərq və Qərbe döndərməkdə deyil. Əsl xeyir və yaxşılıq o adamın ibadət və xeyridir ki, Allaha, axıret gününü, məlekələrə, kitala, peyğəmbərlərə inanır. Malını qohumlara, yetimlərə, yoxsullara, yolda qalanlara bir şey istəyənlərə, əsirlerin azad etməyə sevə-sevə verir". Beləlik-lə, Qurani-Kərimi hərbi əsirlərlə bağlı aşağıdakılardan nəzərdə tutur: hərbi əsirler döyüş əməliyyatdan qurtardıqdan sonra azad edilməli və ya düşmənin hakimiyyəti altında olan həmvətənlərlə dəyişdirilməli və ya xəracla azadlığı buraxılmalıdır. Burada qərar qəbul etmək siyasi rəhbərin öhdəsinə buraxılır. Göstərilən nəticələr islamşunasların həmin məsələlərə həsr edilmiş əsərlərində dö öz əksini tapıb. Belə ki, Vahbat əz-Zəhyalinin "Müsəlman hüququnda müharibənin nəticələri". Əli Mənsurun "İslam və beynəlxalq hüquq". Məhəmməd Kamal Addin İmanın "İslam beynəlxalq hüquqda müharibə və sülh" əsərlərində həmin müdədələr də öz ifadəsini tapmışdır. Ölülərlər hörmət islamda mühüm əhəmiyyət kəsb edən məsələlərdəndir. Müsəlmanlar bütün döyüşlərdən sonra ölülərin hansı tərəfe mənsub olmasından asılı olmayıaraq, onları dəfn edirdilər. Bədir zəfərindən sonra müşrik ordusunu müsəlmanlarla vuruşda bir gün belə tab getirmədən qərmış, ölülərini toplayıb götürməmişdilər. Müsəlmanlar onları dəfn etdilər". Əli Hümmət Bərkî və Osman Keskioğlu Hicretin üçüncü ilində bac vərmiş Ubud hərbi zamanı də-

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

28 fevral

"Juventus" uduzdu, Ronaldo çılgına döndü!

Nazirlilik açıkladı:
**2 266 tələbə
köçürüüləcək**

Tələbələrin ölkə daxilində və xaricdə yerləşən ali təhsil müəssisələrindən köçürülməsi, yaxud bir ixtisasdan digərini və tehsilalma formasının dəyişdirilməsi, eləcə məməkənlilikdə yerləşən orta ixtisas təhsili, magistratura səviyyəsində təhsilalanların köçürülməsi üzrə nəticələr məlum olub. Təhsil Nazirliyindən SIA-ya verilən məlumatata görə, Transfer.edu.az portalı vasitəsilə köçürülmə üçün ümumilikdə 3 083 nəfər müraciət edib.

Onlardan 2 266 nəfərin müraciəti müsbət cavablandırılıb. Ali təhsil müəssisələrindən köçürülmək üçün müraciət edən 2 668 nəfərdən 1 915 nəfərin müraciəti müsbət cavablandırılıb. Köçürülməsinə icazə verilen tələbələrdən 1 858-ni bakalavriatuza, 17-ni magistratura səviyyəsi üzrə, 40-nı rürlənlər təşkil edir. Orta ixtisas təhsili müəssisələrindən köçürülmək üçün müraciət edən 415 nəfərdən 351 nəfərin müraciəti müsbət cavablandırılıb.

**Ötən gün borclu şəxs
qismində axtarılan 22
nəfər saxlanılıb**

Ötən gün töredilmiş 23 cinayətin üstü respublikanın daxili işlər orqanları tərəfindən "isti izlər"lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildiriblər ki, əvvəlki dövründən bağlı qalmış 19 cinayətin açılması təmin olunub. Axtarışda olduğunu görə ümumilikdə 35 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismində axtarılan 22 nəfər saxlanılırlaş aidiyyəti üzrə təhlil verilib.

Respublikanın avtomobil yollarında baş vermiş üç ağır yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində beş nəfər ölüb, bir nəfər xəsarət alıb. Daxili İşlər orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri eməliyyat-axtarış tedbirləri nəticəsində narkotiklərlə əlaqəli 11 fakt müəyyənəşdirilib. Cinayət töreməkdə şübhəli bilinən 41 nəfər saxlanılıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Son sahifə

**Qişda necə
arıqlamaq olar?**

Qış fəsli yaxınlaşdırıqca dərialtı piyin əmələ gəlməsi prosesi feallaşır və bunun nəticəsində orqanızın həmin dövrdə özünü enerji ehtiyatı ilə təmin edir. SIA-nın verdiği məlumatə görə, soyuq vaxtlarda vitamin və qidalı maddələrin çatışmazlığı yaranır. Ona görə də gündəlik rasionun cüzi azalması fiziki və psixi cəhətdən negativ təsir göstərir. Piy toxuması iştahanın, bədən çəkisinin, reproduktiv funksiyaların və hətta psixi sağlamlığın regulasiyasında iştirak edən leptin hormonunu hazırlayır. Çəkinin kəskin azalması isə hormonal tarazlığın pozulmasına aparır çıxarır. Artıq çəki narahatlığı səbəb olur və pəhrizlərə meyli artırır. Qiş mövsümündə pəhrizlərə da-ha ehtiyatlı yanaşmaq lazımdır. Elə pəhriz seçmək lazımdır ki, orqanızın fəaliyyətini pozmasın və uğurlu nəticələr versin.

Artıq çəkidən azad olmaq üçün gündəlik qida rasionundan başlamaq lazımdır. Təklif olunan ilk xörək şorbadır. Şorba mədəyə doluluq hissi verərək onun dəvarındaki xüsusi reseptorları aktivləşdirir və onun dolması haqda siqnal verir. Nəticədə iştaha azalır və ikinci yemək həmişəkindən 20-40 faiz az yeyilir. Yağsız ət şorbalarına, tərəvəz bulyonlarına üstünlük vermek daha yaxşıdır. Məsələn, 1,5 litr su, 2-3 ədəd kök, 2 pomidor, bir neçə kərəviz və kəvər yarpaqlarından ibarət bulyon hazırlayıb içərisinə bir azca keklikotu, zi-re və keşniş qatmaq olar.

İkinci yemək adətən da-ha kalorili olur. Onu hazırlayarkən yüngül mayonez, yağızsızlaşdırılmış süd, smetan və kəsmikdən istifadə etmək olar. Kartof qızardar-kən kərə yağı bitki ilə əvəz edilməlidir. Hə-min qaydalara əməl edilməsi ziyan vermir və soyuq qış aylarında dərinin su-lipid tarazlığını qoruyur. Yeməyə qatılan müxtəlif ədviyyatlar isə həzm şəresinin hazırlanmasını süretləndirir, maddələr mübadiləsini feallaşdırır, nəticədə qida tam həzm olunur və yağ toplanır.

ELAN

Azərbaycan Dövlət
Pedagoji Universitetinin Rİ-103B qrup tələbəsi Behbudlu Sücaət Saleh qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**
Tiraj: 4600